

PUBLISHED BY TRIGLAV PTY. LTD.
FOR SLOVENIANS IN AUSTRALIA

YEAR/LETO 5

DECEMBER, 1976

No/ŠTEV. 18

“RIBA SMRDI PRI GLAVI”

Sydney 14. dec. — Australian Labor Party, ki je na večerajšnjih volitvah doživela rekordni poraz v politični zgodovini Avstralije, bo potrebovala verjetno več kot tri leta, predno se bo zopet lahko, kot politična sila uvrstila v tukajšnje javno življenje. Veliko število “stalnih” simpatizerjev stranke se je pri teh volitvah obrnilo proti njej, ne zaradi mnogih prepotrebnih sprememb v socialni zakonodaji in vzgoji, temveč predvsem zaradi vodstva stranke, ki je že v prvem letu vladanja izgubilo zvezo z volilci.

Če naj bi veljajo za vsakega pravilo “one man — one job”, bi moralo to veljati predvsem za stranko, ki si lasti pravico govoriti v meniju delavstva. Kako trpka ironija torej, da so postavili na sam vrh stranke osebo, ki je istočasno glava delavskim sindikatom!

Malo se je naučil Mr. Whitlam v vseh dolgih letih svojega političnega delovanja, če je mislil, da se bodo Avstralcji zaradi njegove osebne odstavitve postavili na glavo in pozabili na brezposelnost in gospodarsko neurejenost, o kateri do zadnjega dne skoro ni hotel slišati. Življenje je pač tako, da ljude radi sprejemajo darove, če jim jih kdo da, niso pa zato prav nič hvaležni ali celo lojalni takrat, ko mislijo, da lahko na drugi strani še kaj več dobijo. S tem, da so volilci odklonili socialistično vlado, se niso odrekli zahtevi po socialnem izboljšanju družbe, povedali so le, da odklanjajo odločbe, ki prihajajo samo “od zgoraj” ter da bolj cenijo vsaj navidezno upanje v bodočnost kot pa besede, ki preračunane v dejansko vrednost dolarja vrednotijo iz dneva v dan manj.

Avstralcji so dobro čutili parafratsko pravilnost odstavitve delavske vlade, k srcu pa so si vzeli moralno nepravilno (četudi po zakonu dovoljeno) dejstvo, da delavska vla-

da v danih težavah ni hotela iskati zaupanja pri ljudeh.

Če pogledamo razpoloženja novonastlencev v zvezi z volitvami vidimo, da so se tudi ti “uprli”. Že sama odprava ministrstva za emigracijo jim ni šlo v račun, še manj priznanje sovjetske oblasti nad baltskimi državami. Res smo dobili radijo in bo kredit za to vedno ostal delavski vladi (točneje Mr. Al Grassby-u), pribiti pa moramo dejstvo, da smo morali delati zastoj med tem, ko je imela A.B.C. nad sto milijonov dolarjev in da smo še pri tem zastojnem delu imeli večkrat naravnost neodpušljive omejitve in da pribijemo: etnične skupine kot take, nimajo pri radiju niti zastopstva, še manj besede!

Bo zdaj drugače? Čas bo pokazal. Upamo lahko samo to, da se bo nova vlada zavedala, da so po treh letih ponovne volitve in da je moč

volilnih skrinjic odločilna.

In nova opozicija (kolikor je pač je)? Če je program stranke dober in realen in če bo novo vodstvo zdravo ter nesektansko, če se bo zavedlo, da je odvisno od marljivih ljudi celotne avstralske družbe in ne od kričavev ter delomržežev, ni razloga da se ne bi situacija po nekaj letih ponovno obrnila.

Trenutno pa imata, tako vlada kot opozicija ogromno in težko delo. Če se bodo poslanci ene in druge strani v prihodnjih treh letih zavedali, DA MORAJO DELATI ZA DOBRO CELOTNE AVSTRALIJE IN VSEH NJENIH DRŽAVLJANOV BREZ IZJEME OSEBNEGA MIŠLJENJA ALI STRANKARSKE PRIPADNOSTI, lahko upamo na boljše bodočnost v zemlji “with unlimited opportunity”.

J.Č.

SLOVENEK — SENATOR

Pri senatskih volitvah 14. tm. je bil na listi liberalne stranke izvoljen v senat slovenski rojak g. Milivoj LAJOVIC, ki je v Avstraliji 25. let. Izvolitev novonasteljenca v senat je zgodovinski dogodek. SLOVENCJI širom Avstralije, predvsem pa živeči v N.S.W., katerih predstavnik je novi senator, mu k izvolitvi ter uspešnemu in vstrajnemu delu iskreno čestitamo. Prepričani smo, da tudi v Canberri ne bo pozabil, da prihaja iz Slovenije. Pri istih volitvah je bil izvoljen v senat slovenskim rojakom dobro poznani senator Tony HULVUHILL na listi A.L.P.

Upamo, da bomo z dvema prijateljskima v senatu lahko branili skupne interese naše slovenske družine v Avstraliji.

SILVESTROVANJE

Vabljeni vsa družina. Začetek v sredo 31. decembra 1975 ob 8h. v klubskih prostorih Bibby's Rd., St. Johns Park. Vstopnice po \$3.00 (za člane) in po \$4.00 (za nečlane) si preskrbite v predprodaji, da si boste s tem zagotovili svoj sedež (rezerviranje traja samo do 8.30h).

PRIPRAVLJAMO LEP PROGRAM IN VELIKO SKUPNEGA RAZVEDRILLA. IGRA NAŠ PRVOTNI ANSAMBEL “TRIGLAV”.

Razen tega bomo imeli: “Lucky door prize”, srečolov z več sto dobitki in “Kraljico Novega leta” (Vsaka navzoča žena ali dekle bo imela enako možnost).

Da bo silvestrovanje bolj družinsko, bomo imeli otroško varstvo, tako da boste lahko vsi prišli; starši in otroci. Klub Triglav.

Približujemo se koncu leta, času, ko moramo narediti obračun svojega dela. Na eno stran tehnice polagamo drobce dobrih del, na drugo skale slabega. Ker smo tudi pri uredništvu le ljudje, je slabega kaj veliko; dobrega precej manjši kupček. Tiskovne napade, slabo izraženi stavki, slovnično šepanje jezika, zastarele novice in še vrste in vrste drugega. Dobro, da ste tako potrpežljivi in da vse to dobrovoljno spregledujete.

Z ozirom na vašo naklonjenost in pomoč, predvsem pa zaradi nujne boljše medsebojne povezave, bomo z naslednjim letom IZDAJALI “TRIGLAV” 6 x LETNO: in sicer 21. februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra in decembra. Časopis bo obsegal najmanj 12 strani in bo na volja ČLANOM KLUBOV, ki ga za svoje člane plačujejo, oziroma delno krijejo stroške tiskarne ter onim, KI SI BODO NAROČNINO V NAPREJ PLAČALI. (Letna naročnina za prejemanje po pošti je \$3.50). Za nakazilo naročnine lahko uporabite obrazec, ki ga najdete na strani 11 današnjega “Triglava”. Naročnino poravnajte čimprej, da si boste s tem zagotovili redni prejem najbolj razširjenega in tudi najbolj čitanega slovenskega lista v Avstraliji.

Žal nam je, da smo morali zaradi “volilnega navala na tiskarno” zmanjšati obseg decemberske številke in izpustiti zanimivo nadaljevanje o “SLOVENIJ”, kakor tudi izčrpano poročilo o navdušenem delu mladincev v TRIGAV YOUTH CENTRE v Sydneyu, da ne prezremo uspešnega napredka MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA POD VODSTVOM g. BORA ŠEDELBAUERJA pri Triglavu v St. Johns Parku in več dogodkov pri Jadranu in Planici.

Tudi bo MR. J. C. PETERSON-a iz W.A., v kateri opisuje svoje življenje v medvojni Sloveniji, smo morali odložiti do naslednje številke, kakor tudi mnogo zanimivih novic iz življenja med nami in v domovini.

Pisanje lista bo tudi v bodoče o našem narodnostnem življenju v Avstraliji, predvsem o razvoju in napredku slovenskih organizacij, o njihovi povezavi z domovino, o življenju v stari domovini, predvsem o slovenski mladini in slovenskem šolstvu v Avstraliji, o slovenskih programih na radiju 2EA v Sydneyu in 3EA v Melbourne ter o TELE-VIZIJSKIH ODDAJAH (poizkusnih) v slovenščini v teku leta 1976.

Da bo list res pester in zanimiv, potrebujemo vašo podporo — dopise in denarno pomoč! Oboje je za napredek in razvoj lista nujno. Sodelujte in pomagajte po svoji moči. Tisoče rojakov vam bo hvaležnih vsaj 6 x letno, ko bodo dobili v roke “Triglav”, ki bo v ne mali meri izhajal po vaši zaslugi.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem, ki v srcu dobro mislite in slovenstva v tujini ne pozabljate!

Uredništvo.

P.S.: To številko smo izjemoma poslali tudi nekaterim nenaročnikom, da jih tako seznanimo z našimi načrti za leto 1976. V BODOČE BODO “TRIGLAV” PREJEMALI LE NAROČNIKI.

DUH IN VOLJA SKUPNOSTI

Na družabnem večeru za člane kluba Triglav v Sydneyu so navzoči sklenili, da podpro odbor pri naporih za takojšnje odplačilo zemlje in začetek gradnje doma. Člani bodo posodili klubu za dobo treh let po \$100 (nekateri tudi več), da se bo lahko z delom čimprej pričelo. Že kar ta večer je prišlo v blagajno nad \$2000.00. Upajmo, da bo akcija uspela!

MI IN NOVE VOLITVE

(Objavljamo, četudi pozno; članek je vsekakor zanimiv)

Iz nedavno še tako mirne Avstralije je nenadoma nastala nepričakovano razgibana dežele. Prvič v zgodovini se je pripetilo da je guverner odstavil izvoljenega predsednika kot porednega dečka. S tem dejanjem je dokazano da je Avstralija po svoji zakonodaji še vedno kolonija, čeprav imperija že zdavaj ni več.

Za nas je dosedaj bilo skoraj vseeno kdo je na vrhu: laburisti ali liberalci. Čeprav je laburistična vlada pokazala malo več zanimanja za svoje nove državljane, ki ne izhajajo iz pokojnega imperijalnega Albiona, se naš položaj v avstralski družbi ni bistveno spremenil. Še vedno živimo precej na robu. Celo tisti, ki so v dolgoletni službi svojim strankam dosegli predstavnisko čast, ne morejo pričakovati enakopravnega izhodnega položaja. Laburist bi verjetno dobil volilno okrožje kje v nespornem revirju Country Party, liberalci pa bo imel tako laburističen teren da lahko pri priči zapoje: "libera nos a malo" (Poslovenjeno: Liberalcem po nosu malo.)

Kajti ne gre da bi butler imel enake možnosti kot njegov gospod. Volili bomo po svoji vesti tistega ki nam je bolj naklonjen. Če kdo misli da bo g. Frazer imel več razumevanja za enakopravnost novih Avstralcev, mu moramo — čeprav z lahnim pomilovanjem-priznati pravico do svojega mnenja. Ne bo škodilo če se zavedamo da laburisti ne bodo mogli odstaviti mirno zatakati za klobuk. Če zmagajo, bodo skušali odpraviti marsikateri anahronizem kar bi bilo Avstraliji le v korist in bi pripomoglo k okreptvi dobrih odnosov med našo staro in novo domovino. Na svojem obisku v Jugoslaviji se je Mr. Whitlam nedvomno navzel svobodoljubnosti in volje po neodvisnosti. Morda bo znal oboje presaditi na avstralska tla ki že hudo pogrešajo poštene reforme. In po besedah svetega očeta, sicer namenjenih helsinki konferenci, bo tudi v Avstraliji "mir našel svojo svečano potrditev."

Če pa se Mr. Whitlam ni navzel v Jugoslaviji ničesar, potem imajo prav tisti slovenski ata ki so rekli:

"Naj bo Whitlam ali Frajer, vsak bo le za sebe kajzer!"

Ing. I. Žigon

COMMUNITY ADVICE COMMITTEE — MARRICKVILLE

Rojaki, ki živite v občini Marrickville in se znajdete v kakršnih koli težavah, obrnite se na gornjo organizacijo, ki vam bo poskušala pomagati. Če ne znate angleščine, nič za to — imajo tolmače, ki vas bodo razumeli. Naslov: 332 Marrickville Rd., MARRICKVILLE — tel. 560-6544. Vprašajte za Mrs. G. Aubourg ali za Mrs. R. Alexander.

Pri nas lahko naročite in plačate
SLOVENSKI KOLEDAR 1976

(cena \$4.00) in revijo

RODNA GRUDA

(cena \$5.00)

Triglav Press,

P.O. Box 40,

Summer Hill, NSW, 2130

RADIO — 2EA — 3EA

TUDI MI HOČEMO SOODLOČATI O BODOČNOSTI!

Press statement by James Bayutti AO, Chairman of the National Committee for Ethnic Radio Australia: Tony Toumbourou, Chairman of the Committee for Radio 3EA, Melbourne: and James Kaldis, Chairman of the Committee for Radio 2EA, Sydney.

The control of ethnic broadcasting in Australia is to be placed in the hands of all members of the ethnic communities.

This will come about with the establishment of an Ethnic Broadcasting Commission, recommended by the Management Committees of 2EA in Sydney and 3EA in Melbourne.

The procedure has been endorsed by Mr James Bayutti, who was also Chairman of the first Ethnic Radio Experiment Committee.

In a joint statement with Mr Bayutti, the chairman of 2EA (Mr Kaldis) and 3EA (Mr Toumbourou) said the membership of the Commission will be elected by secret ballot of all the ethnic communities.

It was proposed that the ballot should be conducted by the Commonwealth Electoral Office.

The procedure has been adopted following prolonged discussion by the Sydney and Melbourne Committees, acting on a brief given them by the previous Minister for the Media, Dr Moss Cass.

For the prime purpose of establishing a bona fide electoral roll, all members of the ethnic communities (who make up about a quarter of the Australian population) will be invited to subscribe a registration fee of five dollars.

The subscribers will be eligible to vote for the election, in each city, of a Commission with a membership of up to fifteen directors.

Potential voters will be able to register by making payment directly to the respective Committees in Sydney and Melbourne, or to authorised officers of the Committees.

Arrangements are also being made for assistance from a number of major banks in the handling of the subscriptions.

The registration will open on January 1 and remain open until March 31.

The two city Committees have invited the existing National Committee to decide, on the basis of the number of fees paid by March 15, which language groups shall be entitled to directorships.

Details of the proposed procedure are set out below.

The Committees for both 2EA and 3EA have called for total government funding of ethnic radio.

The recommended procedure would, however, still apply whether or not such funding was available.

The two Committees, and the first experiment Committee before them, are firmly opposed to commercial licensing of ethnic radio, as they believe that to serve the communities fully, ethnic stations must be non-profit.

The Committees say that while certain ethnic groups could support commercial licenses, the smaller and more needy communities would be ignored.

PROCEDURAL DETAILS:

The outlined approach has been taken after detailed consultation with the Deputy Crown Solicitor's Office. The Commission would be set up, as a legal entity, as a company limited by guarantee. Alternative processes of a co-operative, or private company, or company limited by share capital alone, have been found to be unsuitable.

In each city, the existing Committee will begin at a date to be fixed, a campaign to raise subscriptions.

Each subscriber is to provide his name, address, and his language, and all receipts clearly show these.

On the basis of the number of subscriptions received by March 15, the National Committee will be asked to decide how many directors should be appointed to the boards of the respective Commissions and how they should be classified by language.

The number of directors for each Commission to be restricted to fifteen.

The National Committee will be authorised to decide that some language groups are entitled to more than one (but not more than three) directors.

To be eligible for more than one director, a language will need to have received at least seven percent of the total number of subscriptions.

COMMISSIONER FOR COMMUNITY RELATIONS

P.O. Box E280 — CANBERRA, A.C.T.

Dear Commissioner,

You are no doubt aware of the press statement issued yesterday by Mr. Bayutti, Mr. Kaldis and Mr. Toumourou regarding future control of ethnic radio. Please look in to the statement and kindly let me know if in your opinion the statement contravenes our racial discrimination legislation.

As there are no numbers in Ethnic, why should the larger groups have more say or why should our citizens born outside Australia have to pay \$5.00 to buy the right of involvement in ethnic broadcasting? Why should citizens born here be excluded from Ethnic Radio? Why has nobody asked the Ethnic organisations or individual members of ethnic life for views and recommendations?

I protest very strongly that the statement does not provide for any real ethnic involvement and that everything is done from "above" by the people who have been nominated to the positions by the government but not placed there by members of ethnic groups. IF ETHNIC — BE ETHNIC! I will do my best, to secure change in the recommendation. Nobody should ask Ethnic Community to buy their voting rights in a clearly defined issue concerning them.

Respectfully yours

J. Čuješ, Editor Triglav News — Sydney
& Chairman Triglav Community — Sydney.

"TRTA RODI PERJE, DELO PA GROZDJE"

Tako je rekel Janez Trdina. Bil je star petinsedemdeset let, ko je umrl. Vina se ni ravno branil, čeprav je o vinu veliko vedel. O tej tekočini je zbral zajetno poglavje, ki nosi naslov "Vinska modrost".

Svoje pisanje takole začelja:

Nekje sem bral, da uči modroslovje, kaj je kaka reč, kaka je in zakaj je taka in ne drugačna. Tudi vinska modrost nam razlaga, kaj je vino, kaka svojstva ima in zakaj je tako, karkšno je.

V prvem poglavju pod naslovom "Zgodovina" pod točko 8 je zapisano:

Vino je učeno. Človeka domisli kdaj takih reči, o katerih se mu treznemu niti ne sanja. Pri boku znajo Slovenci hrvaško, nemško, ita-

The National Committee will also be authorised to amalgamate language groups with small subscriptions into geographic or ethnic areas (e.g. North East Europe, South East Europe, etc.).

The election of a director by a language or language group shall be a guarantee that that language or group of languages is allocated broadcast time. (The precise times shall be a matter for the respective Commissions.)

On March 15, the National Committee will call for nominations for directorships as determined.

The Commonwealth Electoral Office will be asked to conduct the procedure from this point onwards. All nominations will have to be in writing, signed by the proposer, seconder and nominee, all of whom must be subscribers in the language concerned. Nominations will close on March 31.

In the event of only one nominee from a particular language or language group, the directorship shall be deemed vacant until a meeting of the Commission has decided whether the single nomination shall be accepted. The Commission may call for fresh nominations.

The Commission shall meet by April 15.

At its first meeting it shall elect its office bearers.

(Issued on Dec. 9, 1975)

lijansko, pretresajo duhovito skrivnostne besede sv. pisma, ugičljajo težke matematične probleme. Tudi Noetu se je um čudno razjasnil in zbistril o prvem pridelku iz vinograda. Premišljujoč pota in načine, kako bi si olajšal in polepšal truda polno življenje, je izumil črke in pisanje, ki je bilo do takrat ljudem povsem neznano. Vesel in oduševljen je hotel novo umetnost poskusiti in zapisati stavek: Meni se danes prav dobro godi. Mesto papirja je rabil cesto, mesto črnila cestni prag, mesto peresa svoje noge. Šel je naravnost štiri korake naprej, potem dva nekoliko vstran, nazaj pa zopet dva nekoliko desno naprej, in slednjič štiri naravnost nazaj. Tako je narisal popolnoma pravilno prvo črko svojega stavka, veliki M.

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

KOROŠKI OKTET

Koroški akademski oktet je s to sezono stopil v dvajseto leto obstoja. Njegov letošnji koncertni program je še posebej bogat, saj je želel prispevati svoj delež ob proslavljanju 30-letnice osvoboditve. To je opravil tako vsebinsko kot s številnimi nastopi. Več kot petdeset pesmi v repertoarju letošnje sezone bi lahko razdelili na troje osnovnih smeri, ki so Koroški akademski oktet tudi sicer osnovna usmeritev: slovenska pesem s posebnim poudarkom na ohranjanju koroške narodne pevske zakladnice, pesem jugoslovanskih in drugih slovanskih narodov ter pesem o svobodi. Ob prazniku republike so člani Koroškega akademskega okteta sodelovali s koncertom na centralni proslavi v Frankfurtu.

SPOMENIK JAKOPIČU

Končno je spomenik Rihardu Jakopiču na pravem mestu. Pred časom, ko ga je kipar Bojan Kunaver postavil na Mirju, je s tem dvignil precej prahu, sedaj pa so ga postavili v Jakopičev drevored v Tivoliju. Uradna otvoritev spomenika je bila 22. novembra.

PREDOR POD KARAVANKAMI

19. novembra se je sestala na Bledu jugoslovansko-avstrijska tehnična finančna podkomisija za vprašanje predora pod Karavankami. Podkomisija je obravnavala mikrolokacijo predora, projektne naloge in preliminarne finančne razgovore o gradnji tega velikega predora.

500 SAMOMOROV LETNO

Med vsemi našimi republikami je v Sloveniji največ samomorov, saj si letno vzame življenje poprečno petsto Slovencev, kar sodi tudi v sam vrh žalostne svetovne lestvice. V dvajsetih letih po osvoboditvi od leta 1950 do 1970 si je pri nas vzelo življenje kar 8.000 prebivalcev.

Odgovora na vprašanje, zakaj je ravno pri nas največ samomorov, še vedno ne poznamo. Vemo sicer, da je pri nas narodni dohodek na prebivalca največji, da so največje tudi industrializacija, migracija in urbanizacija, da so pri nas najboljše prometne zveze, da je kulturna stopnja precej visoka, da imamo sorazmerno precej prevoznih sredstev, televizijski in radijskih aparatov, da je najmanj nepismenih, da je poprečna stopnja umrljivosti moških višja, umrljivost novorojenčkov pa najnižja, da je med Slovenci največ naročnikov časopisov, da k nam prihajajo na delo iz drugih republik, ne pa narode. Vse to je morda najboljši pokazatelj naše družbeno-ekonomske rasti in razvoja.

Vendar pa moramo priznati, da je ravno med Slovenci bolj kot kje drugje razširjen alkoholizem in da je stopnja samomorov v Sloveniji v samem vrhu svetovne lestvice.

Pred dobrimi sto leti, ko smo bili kot Kranjci vključeni v Avstro-ogrsko, smo bili manj samomorilsko nastorjeni, po številu ubojev pa smo bili na drugem mestu, takoj za Dalmacijo. Leta 1890 je bilo še vedno precej ubojev, nato pa smo počasi ukrotili svojo agresivnost in jo deloma potlačili, tako da se je čez desetletja prebila na površje v spremenjeni obliki, kot na primer v promet-

nih nezgodah zaradi prehitre vožnje, in v delovanju proti samemu sebi. Tako se danes sami uničujemo s petsto samomori na leto in s predajanjem alkoholizmu.

Lani je v Sloveniji napravilo samomor 531 prebivalcev, 413 moških in 118 žensk, največ v starosti od 40 do 49 let. Največ je bilo delavcev, upokojencev in kmetov, sledijo gospodinje in uslužbenci. Največ prebivalcev je napravilo samomor maja, junija in julija, najmanj novembra, avgusta in februarja. Med motivi so bili na prvem mestu družinski nesporazumi, telesna bolezen ali invalidnost, ljubezenske težave, strah, osamljenost itd., za skoraj polovico tistih, ki so napravili samomor, pa domnevni motivi niso ugotovljeni. Večina si je vzela življenje doma, moški so v večini pred

Največ se jih je odločilo za zastrupitev z medikamenti, medtem ko poskusa obešanja, utopitve in ustrelitve, ki so za samomore tako značilni, skorajda ni bilo.

Zanimivne so ugotovitve raziskave "Samomor mladih v Sloveniji", ki je zajela starše mladostnikov. Večina namveč meni, da bi se dalo človeku, ki je v stiski, pomagati tako, da bi imel možnost pogovoriti se s človekom, da bi lahko povedal vse tisto, kar "ga" tišči in da bi se lahko v takšnem položaju zatekel k svojim domačim, k prijateljem, k človeku, ki bi ga bil pripravljen poslušati. Pomoč pa vidijo v širi skupnosti, v možnosti, da se človek lahko uveljavi tudi drugje, da dobi zaupanje vase, da spet začuti, da sodi v neko skupino ljudi, ki ga sprejema in ji je enak. Po "N.D."

SMUČARSKI SEJEM

21. novembra so v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču odprli smučarski sejem "SKI EXPO". Sejem je letos žesedmič. Tako kot vsa leta doslej, je tudi letos v okviru sejma organiziran sejem rabljene smučarske opreme Svetovalci smučarskega kluba Snežnika, so vsak trenutek na voljo obiskovalcem ter kupcem pri nasvetu oziroma izbiri najugodnejše smučarske opreme.

NAGRADA ZA IVA ROBIČA

Letošnjo nagrado "Vlaho Paljetak", društva glasbenih delavcev Hrvatske za posebne zasluge na področju zabavne glasbe, je dobil pevec Ivo Robić ob 30-letni umetniškega delovanja.

Nagrajenec je sklenil, da bo na-

Ob Krki na Dolenjskem

JESENIŠKE VONJAVE

"Kakor se juha brez soli ne poje, tako na Jesenicah brez smradu ne gre!"

To zlato pravilo Jeseničani že dolgo poznamo. Zraven Baze so pred kratkim naredili "sodobno" klavniro, ki ima izredno lepo urejen filter za sežig mrhovine. Ta svoj "krematorij" prižigajo navadno zvečer, kako pa človek spi pri zaprtem oknu, je jasno.

KOLODVOR Z NAPAKO

V Brežicah imamo zelo lep železniški kolodvor. Starejši ljudje brez močnega spremljevalca sploh ne moremo na vlak, ker je stopnica motornega vlaka kar 600 centimetrov višja od perona. Človek se na vlak še nekako spravi, z izstopom pa je cel kup težav.

grado (15.000 din) prepustil oddelku za zabavno in narodno glasbo srednje glasbene šole "Vatroslav Lisinski" v Zagrebu.

SOVRAŽNA DEJAVNOST PRED SODIŠČI

BEOGRAD — Zaradi kaznivih dejanj sovražnega delovanja s pozicij informbiroja so v Jugoslaviji sprožili kazenski postopek proti 31 osebam, in to v Srbiji proti 6, v Vojvodini proti 9, Banjaluki proti 7, v Zagrebu 3, v Skopju 3 in v Splitu 3.

Ti ljudje so bili povezani z informbirojsko emigracijo ter poskušali na razne načine razvijati sovražno dejavnost proti socialistični Jugoslaviji. Pripravljali so letake, razglase, razna navodila in podobno ter celo seznane ljudi, ki bi jih ustrelili ali poslali v taborišča.

CARINSKI PREDPISI

NOVOSTI IZ OSNUTKA CARINSKEGA ZAKONA

Sedanji jugoslovanski carinski zakon je bil sprejet po ustavnih amandmajih. Zato je večina določb sedaj veljavnega carinskega zakona usklajena z ustavo. Vendar pa so se kljub temu pokazale potrebe po novem zakonu.

Kljub temu, da se vsaj večina dosedanjih predpisov bistveno ne spreminja, je bilo treba pripraviti osnutek novega carinskega zakona, v katerem bo zajeta vsa problematika carinske zaštite, pravice in dolžnosti carinskega zavezanca, carinski postopek in sankcije za kršitev.

Carinsko blago predstavljajo vse stvari, ki se uvažajo oziroma prinašajo na območje Jugoslavije oziroma izvažajo s tega območja ali prevajajo prek njega.

Jugoslovanski in tuji državljani, ki začasno prihajajo v Jugoslavijo z osebnim motornim vozilom in imajo zanj tujo registracijo, smejo v naši državi obdržati vozilo največ leto dni. Naši in tuji državljani s stalnim prebivališčem v Jugoslaviji, ki pa imajo začasno prebivališče v tujini in prihajajo v našo državo z motornimi vozili s tujo registracijo, pa smejo obdržati motorno vozilo v Jugoslaviji največ tri mesece v koledarskem letu.

Nekatero blago sploh ni zavezano plačilu carine. Tako ni zavezano plačilu carine blago, ki se izvažajo iz Jugoslavije, če ni v carinski tarifi drugače določeno. Nadalje blago, ki se v tranzitu preveža čez našo državo, blago, ki so ga jugoslovanski državljani izvozili, če se vrača iz tujine, vse vrste tiskanega materiala s področja kulture, znanosti, televizijski, filmske novice ali slike za sredstva javnega obveščanja in podobno.

Osnutek novega carinskega zakona določa, da so plačila carine oproščeni potniki, ki prihajajo iz tujine, za predmete namenjene za njihove osebne potrebe med potovanjem. Enako so oproščeni tudi domači potniki za predmete, ki jih prinašajo iz tujine, če ti predmeti niso namenjeni za prodajo in če njihova skupna vrednost ne presega 500 din. Oprostitve veljajo tudi za člane posadk jugoslovanskih ladij in jugoslovanske državljane, ki so biti na delu v tujini brez presledka najmanj dve leti. Ti so oproščeni plačila carine za rabljeno pohištvo v vrednosti do 10.000 din in druge rabljene gospodinjske predmete v vrednosti do 15.000 din, razen za osebna motorna vozila. Olajšava velja, če te predmete pripeljejo s seboj ali jih dobijo iz tujine v šestih mesecih od dneva vrnitve v domovino. Občani, ki so bili na delu v tujini brez presledka najmanj štiri leta, ne plačajo carine za svoje rabljene gospodinjske predmete, izvzemši osebna motorna vozila, do skupne vrednosti 50.000 din. Tisti, ki prahajajo iz tujine na letni dopust na obisk k družini, pa smejo enkrat na leto brez carine prinesiti s seboj predmete, ki niso namenjeni za nadaljnjo prodajo, če njihova vrednost ne presega 2.000 din. Predmete, ki so oproščeni carine, v petih letih od uvoza ni dovoljeno odtujiti.

Nadaljnje carinske olajšave veljajo za predmete, ki jih jugoslovanski državljani prejemaajo za osebno rabo iz tujine v pošilkah, če njihova

skupna vrednost ne presega 100 din. Tudi predmeti, ki jih naši državljani podedujejo v tujini niso podvrženi plačilu carine. To velja tudi za dela umetnikov, ki jih prinesejo iz tujine, za odlikovanja, trofeje, spomenice, ki jih naši ljudje dobe na tekmovanjih, razstavah in podobnih prireditvah po svetu. Bolj ali manj je jasno, da veljajo oprostite tudi za predmete, ki jih tuji razstavljalci uvažajo iz tujine in so namenjeni za razstavne sejme. Oprostitve veljajo tudi za invalide in sicer za njihove ortopedske in druge pripomočke, razen za osebne avtomobile. Invalidi I. in II. kategorije, ki so se po poklicni rehabilitaciji usposobili za določeno dejavnost, pa lahko brez carine uvozijo opremo, če take opreme ne izdelujejo v naši državi.

Posebne olajšave veljajo za jugoslovanske državljane, ki so stalno živeli v tujini najmanj 10 let ali za tuje državljane, ki so dobili dovoljenje za stalno naselitev v naši državi. Ti ob prihodu v Jugoslavijo ne plačajo carine za gospodinjske predmete in nujen gospodarski inventar, to je tisti inventar, ki je potreben za opravljanje poklica. Izjema predstavlja motorno vozilo. Še posebej pa imajo ti ljudje pravico do znižane carinske stopnje za nekatero drugo blago.

Latsniki motornih vozil so oproščeni plačila carine za predmete do skupne vrednosti 500 din, ki so jih

namesto izrabljenega ali uničenega dela vgradili v osebno motorno vozilo, medtem ko je bilo to v tujini. Če gre za motorno vozilo javnega cestnega prometa, velja olajšava do vrednosti 1500 din.

Naši državljani ki so bili na delu v tujini brez presledka najmanj dve leti ali 24 mesecev v treh letih, ne plačajo carine za gospodarski inventar, katerega pripeljejo v domovino za opravljanje storitvenih obrtnih ali kmetijskih dejavnosti če znaša carinska osnova do 25.000 din. Za predmete večje vrednosti pa plačajo le 10 odstotkov carine. Če so bili na delu v tujini najmanj 4 leta, ne plačajo carine za gospodarski inventar, izvzemši motorna vozila, ki ga pripeljejo ali dobijo v tujini za opravljanje obrtne in kmetijske dejavnosti, če znaša carinska osnova do 50.000 din.

Če je carinska osnova višja od 50.000 din, pa plačajo od zneska do 50.000 din 10 odstotkov carine.

Omenjene ugodnosti, ki veljajo za naše državljane, se ne smejo znova izkoristiti v naslednjih petih letih.

Kot že omenjeno, jugoslovanski državljani ne bodo plačali carine za uvoženo blago v vrednosti 500 dinarjev, če to blago ne bo namenjeno za prodajo. Če pa bo šlo za blago, ki ga bodo naši ljudje pripeljali iz tujine ali dobili od tam in vrednost tega blaga ne bo presegala 5.000 din, pa bodo plačali carino po enotni carinski stopnji 15 odstotkov. Ta olajšava pa ne velja za blago, ki ga občani kupujejo v konsignacijskih skladiščih.

Grad Turjak

ČAR SLOVENSКИH VIN

Med vsemi jugoslovanskimi vinogradniškimi področji je položaj Slovenije z ozirom na kakovost njenih vin edinstven; Slovenijo uzvrščajo med najpomembnejša vinogradniška področja v Jugoslaviji. Podnebje, tla, položaj in sorte vinske trte dajejo slovenskim vinom njihovo specifičnost in karakter.

Do začetka 19. stoletja je bila vinska trta zelo gosto nasajena — in brez vrst. Vinogradi so bili mešani in zasajeni z različnimi sortami. Gojili so okoli 300 različnih sort vinske trte, med katerimi šipon, belino, ranfol, zelenko, kraljevino, peček, lipovščino, vranek, modro kavko, volovsko oko itd. V drugi polovici 19. stoletja so uvedli nove sorte; uvozili so jih iz Porenja in Francije. V Sloveniji se prvič pojavijo renski rizling, tarminc, rulan-

dec, modri burgundec, laški rizling itd.

Tragedija za slovensko vinogradništvo se je pričela leta 1880, do leta 1914 je trdna uš uničila vse vinograde. Po tej katastrofi so obnovili vinograde s cepljenkami na ameriških podlagah, ki so bile odporne proti trdni uši.

Po letu 1945 se je vinogradništvo organiziralo v družbenem sektorju, in uredili so sodobne nasade vinske trte. Začela se je druga obnova vinogradov, saj je trta zaradi starosti začela pešati in odmirati. Razvila se je tudi kooperacija s privatnimi proizvajalci.

Pred dvema letoma so znašale skupne površine rodnih vinogradov 18.955 hektarjev ali 89.513.000 rodnih trsov. Od današnjih površin je 84 odstotkov vinogradov v privatni

Bikini je primeren za razvitejše. Trikini za še bolj razvite. Monokini za najbolj razvite. Pa res ne vem, zakaj so potem Brkini nerazvito področje....

lasti, 16 odstotkov pa v družbeni. Poprečen pridelek grozdja znaša v Sloveniji v zadnjih desetih letih 7.760 vagonov (1 vagon — 10.000 kilogramov), oziroma 5.220 vagonov vina.

Ocenjujejo, da živi najmanj 50.000 Slovencev od dohodkov, ki ga daje vinogradištvo, kar predstavlja 2,5 odstotka celotnega slovenskega življa. V primerjavi s potrošnjo je proizvodnja vina v Sloveniji definicitarne, zato mora Slovenija dokupiti iz drugih jugoslovanskih republik okoli 3.000 vagonov vina. Slovenskih vin gre v izvoz za 500 vagonov letno.

TRIGLAVSKE ŽIČNICE

Zamisel o izgradnji Triglavskih žižnic se je premaknila z "mrtve točke". Na seji zborov skupščine občine Radovljica so imenovali odbor za izgradnjo triglavskih žižnic. Odbor ima 13 članov in sicer iz Ljubljane, radovljiške in jesenjske občine, vodi pa ga Zoran Zagar iz Ljubljane.

UGANKE IN RESNICA

Sem fantič mlad, še ne leta star, pa užugam junaka? (Vino). Jaz sem tako dober, da ga nosim, vzhvalo me pa po tleh meče, pa mu vendar ostanem prijatelj? (Vino in pijanec). V leseni hiši leži, v stekleni gori, v meni nori? (Vino, sod, steklenica, človek). Jaz sem čuden popotnik: navzdol tečem, pa na vrh pridem? (Vino, grlo, glava). Fant junak, starec za devet junakov? (Novo in staro vino). Mati, ki ima troje oči, najboljše otroke rodi? (Trta rodi najboljše vino, ako se ji puste, kadar jo obrežejo, samo tri očesa.)

(TRDINA)

PREGOVORI IN NAZORI

Tri reči razvesele najbolj srce in oko: lepa ženska, lep konj in lep vinograd. Vinograd pa potrebuje trojno vlago: dež, roso in pot. Trta mora imeti eno oko več, kakor človek. V hramu je marsikateri mož pozabil, da je oženjen. Pij ga le pij, a pameti ne zapij! Vino je mladim ljudem v veselje, bolnim za zdravje, starim za okrepčanje. Žeja se prežene z vodo, dolgčas z vinom. Pri vinu se pogajaj, pri vodi se pogodi. Vinska poplava je že več hiš odnesla, nego povodenj. Najgrša stvar na svetu je pijana baba. Človek ima svojo trmo, vino pa svojo. Boljši je polič vina in kmetiška južina nego največja gosposka pojedina brez vina. Dajte nam vina in potice, pa vam bodo obrodile njive in gorice; zelenega vina se je bati kakor zelenega pajka. Boj se sladkega človeka in tudi presladkega vina. V nebesih so ljudje vseh stanov, samo treh ni: krčmarja, jezičnega dohtarja in farške kuharice. Fant, ki ga hvalijo samo krčmarji, ni nikoli nič prida. Lepo krčmo pivci sezidajo. Krčmarjev krst je hudičev zakrament. Cerkev in krčma sta za vsakega. V krčmi se kdaj lepše pridiga kot v cerkvi. Kdor hoče dobiti kak priimek, naj začne krčmariti. Šnopec pijo vojaki in drugi taki, ki nimajo denarja.

PREŠERNOV VEČER

Za 175. letnico Prešernovega rojstva (3. dec), so imeli v Ljubljani prireditev v Slovenski filharmoniji.

HRANA

ZA VISOKO STAROST

"Kdaj sem se moral posloviti od spolnega življenja? No, to vprašanje morate zastaviti komu drugemu, jaz imam šele 94 let," odgovarja dr. Bragg.

"Vprašanje, ki mi ga postavljajo pravi doktor Paul Bragg z nasmehom, je: 'Koliko ste bili stari, ko ste se morali posloviti od spolnega življenja?' 'In moj odgovor se glasi: 'To vprašanje morate zastaviti komu drugemu, jaz imam šele 94 let.'"

Doktor Bragg se je v resnici rodil leta 1881 v Fairfax Countyju v ameriški zvezni državi Virdžiniji in z vso resnostjo zatrjuje, da namerava dočakati najmanj 120 let. Seveda bo marsikoga zanimalo, kako živi, da je čil in zdrav dočakal tako visoko starost. Je le naravno hrano, pije kozje mleko in mineralno vodo ter se redno posti. Razen tega vsak dan prehodi ali preplava več kilometrov, veliko igra tenis, se udeležuje lahko-atletskih tekmovanj po vsem svetu in se za nameček ukvarja še z alpinizmom. Na Matterhorn se je povzpел na primer, ko je bil star 70 let.

Vse to počenja od leta 1897. Takrat bilo mu je šestnajst let — je zbolel za tuberkulozo in moral je boljnico. "Vtaknili so me v temno sobico, v kateri naj bi shiral," se spominja. Toda namesto da bi čakal na lastno smrt, se je Paul Bragg odpeljal v Švico, kjer ga je doktor August Rolier v dveh letih popolnoma ozdravil s sončnim obsevanjem, gibanjem in dieto z naravno hrano.

KAŠA

Letos 9. septembra sem na Primskem v samopostrežbi kupila kašo. Ko sem doma vrečko odprla, sem slučajno pogledala na kontroli listič. Na njem je lepo napisano, da je bila kaša pakirana 11. oktobra leta 1975.

HRANA PRAZNI ZEPE

Letos smo ravno pri življenjskih stroških doživljali neuspehe v stabilizacijski politiki. Po ocenah sindikatov so ti stroški v osmih mesecih letos bili za 23 odstotkov večji kot v istem obdobju lani.

Pri tem so najhitrejšo rast zabeležili stroški za prehrano: 25,6 odstotka. Zaradi neurejenega trga s prehranbenimi proizvodi so se dohodki prebivalstva naravnost topili. Zato so pred dnevi v komisiji za življenjske in delovne pogoje zveznih sindikatov tudi rekli: "Brez težav najdemo denar celo za gradnjo tovarn dvomljivih rentabilnosti, za razvoj in ureditev tržišča s prehranbenimi izdelki pa ni denarja!"

Znova se pojavlja neugodna struktura življenjskih stroškov, ker izdatki za hrano dosegajo blizu 60 odstotkov povprečnega družinskega proračuna. Poleg tega so sevede porasli tudi izdatki za stanovanje, komunalne usluge, elektriko. V juniju letos je povprečna štiričlanska delavska družina morala za kritje minimalnih življenjskih stroškov dati okrog 3.800 dinarjev mesečno, to pa je za 31,5 odstotkov več kot v istem mesecu lani.

DESET ODGOVOROV NA DESET ŽENSKIH VPRAŠANJ

Pred dobrimi petnajstimi leti, februarja leta 1960, so v ZDA poklicali 61 profesorjev, ki naj bi sprejeli pomembno odločitev.

Pred kratkim so namreč odkrili tableto, ki je lahko preprečevala nosečnost, vendar v tistem času tega učinka še nihče ni mogel popolnoma pojasniti. Takrat namreč znanstveniki še niso imeli popolne predstave o tem, kako in kje delujejo ženski hormoni. Ali naj bi torej novo kontracepcijsko sredstvo kljub temu začeli serijsko proizvajati in prodajati?

Ameriška uprava za zdravila, FDA, je to vprašanje zastavila 61 profesorjem. Rezultat: 14 vprašanih

šanja, ki so si jih zastavili znanstveniki ob njegovem začetku? Ali smo končno dovolj poučeni o tveganju, ki se mu izpostavljajo ženske, ki v nekaj letih vzamejo po več tisoč kontracepcijskih tablet?

V preteklosti so si ženske najpogosteje zastavljale zlasti naslednjih deset vprašanj.

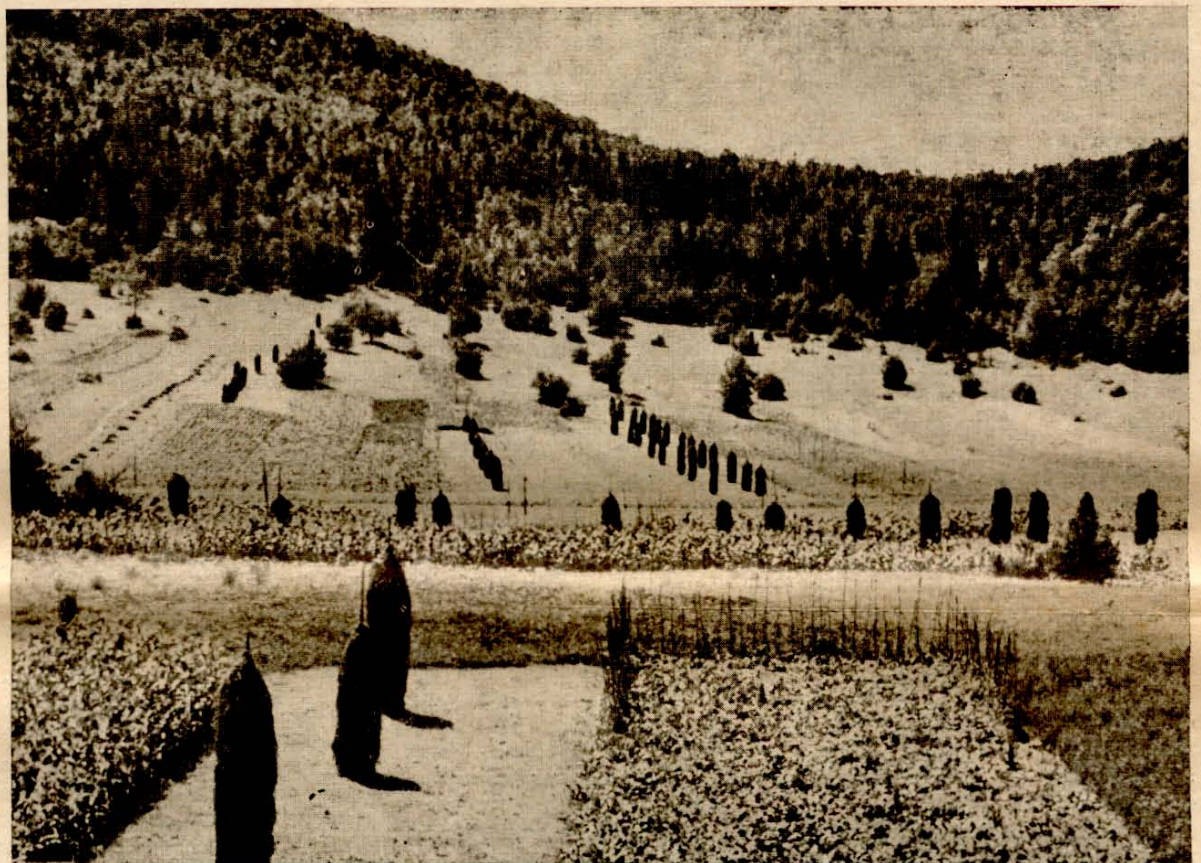
Vprašanje številka 1: ali lahko ženska umre zaradi kontracepcijskih tablet?

Žal je to možno, toda kot so pokazale raziskave, je ta možnost izredno majhna, medtem ko je nosečnost pet do desetkrat bolj življenjsko nevarna. Ameriški svetnik uprave za zdravila FDA doktor

je zaščitni učinek tablet toliko večji, kolikor dalj časa jih ženske jemljejo.

Podobno velja za raka na maternici, ki je prav tako redkejši med ženskami, ki jemljejo kontracepcijske tablete, kot pa med ostalimi. Znanstveniki domnevajo, da ta vrsta raka napada predvsem ženske s hormonskimi motnjami (preveč estrogena, premalo progesterona). Kontracepcijske tablete vzpostavijo novo hormonsko ravnovesje in tako posredno zmanjšujejo število rakastih obolenj na maternici.

Vprašanje številka 3: ali kontracepcijske tablete povzročajo nastajanje krvnih strdkov?

Bela Krajina

profesorjev je nasprotovalo proizvodnji in prodaji tega kontracepcijskega sredstva, češ da nimajo na voljo dovolj podatkov, da bi se lahko odločili drugače. 21 profesorjev se je brez obrazložitve izreklo proti novim tabletam in le 26 — torej manj kot polovica — jih je menila, da je novo kontracepcijsko sredstvo že zrelo za proizvodnjo in prodajo.

Po zaslugi pritrdilnega mnenja 26 znanstvenikov so se torej v ZDA odločili za proizvodnjo in prodajo najbolj razširjenega "zdravila" v tem stoletju. Začel se je eksperiment, ki nima primere v vsej zgodovini medicine. Milijone zdravih žensk je pogoltnilo sredstvo, za katerega zdravniki še niso zatrdno vedeli, če morja lahko povzroča obolenja ali celo smrt.

Ta eksperiment je v teh dneh praznoval svojo petnajstletnico in številke z njim v zvezi so presentljivo visoke. Odkar je torej leta 1960 v ZDA prišla na tržišče prva kontracepcijska tableta, je kar 150 milijonov žensk po vsem svetu za krajši ali daljši čas že uporabilo to kontracepcijsko sredstvo. Po ocenah znanstvenikov trenutno na vsem svetu okoli 50 milijonov žensk jemlje kontracepcijske tablete.

Ali nam je ta "množični eksperiment" že odgovoril na vsa vpra-

Lous Hellman računa: "Če vzamemo 100.000 plodnih žensk, ki so vse poročene s plodnimi moškimi in ne uporabljajo kontracepcije, bi imele ob koncu enega leta 50.000 otrok — in pri tem bi bilo 15 smrtnih primerov. Če pa tem 100.000 ženskam predpišemo kontracepcijske tablete, ne bodo imele otrok in le tri od njih bodo umrle zaradi škodljivih stranskih posledic kontracepcijskih tablet. Trije smrtni primeri na 100.000 žensk — to pomeni zelo majhno tveganje.

Vprašanje številka 2: ali kontracepcijske tablete povzročajo raka?

Leta in leta so se ženske pri jemanju kontracepcijskih tablet najbolj bale raka, presenetljivo pa se je izkazalo, da te tablete celo ščitijo pred rakom.

Sredstva, ki povzročajo raka, potrebujejo običajno po deset let učinkovanja, da se pokažejo prva rakasta obolenja. Ker so kontracepcijske tablete sedaj že petnajst let na tržišču, bi morala rakasta obolenja že zdavnaj nastopiti v velikem številu, če bi jih te tablete zares povzročale. V resnici pa se število obolenj za rakom na dojkah doslej ni povečalo. Pri ženskah, ki jemljejo kontracepcijske tablete, so ugotovili le polovico toliko rakastih obolenj kot pri ostalih. Britanska študija trdi, da

To je možno in po mnenju doktorice Elizabeth Cornell gre za "najpomembnejšo komplikacijo v zvezi s kontracepcijskimi tabletami, ki jo je mogoče vzeti resno."

Prav tako kot običajna nosečnost pri številnih ženskah tudi "navidezna nosečnost", ki jo povzročijo kontracepcijske tablete, spreminja lastnosti strjevanja krvi. Utegne se zgoditi naslednje: običajno na nogah ali na področju medenice se vname vena (trombophlebitis) in pojavi se krvni strdek. Ta zamašek s krvjo priplava do pljuč in tam zamaši žilo (pljučna embolija) ali pa se zamašek ustavi v možganih (kap).

Vse tri našete komplikacije lahko imajo smrtne posledice ali pa težke poškodbe, na primer ohromelost ali slepoto.

Dolgoročne študije, ki jih imamo na voljo, dokazujejo, da so tiste ženske, ki jemljejo kontracepcijske tablete, štiri do šestkrat bolj izpostavljene nevarnosti tromboze kot ostale ženske. Izražena v konkretnih številkah ostaja ta nevarnost sorazmerno zelo majhna, kajti le malo žensk je nagnjenih k trombozi.

Po izračunih britanskega strokovnjaka doktorja Martina Vesseye na splošno velja naslednje pravilo: od

milijona žensk, ki jemljejo kontracepcijske tablete, jih zaradi tega povprečno po sto zadane kap in od teh stotih jih umre pet.

Nevarnost krvnih strdkov je povezana z vsebnostjo estrogena v kontracepcijskih tabletah. Čim manj estrogena je v njih, toliko bolje. Za ženske, ki morda nagibajo k trombozi, je najprimernejša tako imenovana "mini tableta", ki ne vsebuje estrogena, ima pa to pomanjkljivost, da je njen kontracepcijski učinek manj zanesljiv.

Pri številnih ženskah zaradi kontracepcijskih tablet narašča krvni pritisk. Študija ameriške raziskovalne ustanove Kaiser je ugotovila, da je verjetnost visokega krvnega pritiska pri ženskah, ki jemljejo kontracepcijske tablete, sedemkrat večja kot pri tistih, ki jih ne jemljejo. V Glasgowlu je doktor Weir štiri leta 325 ženskam tedensko s posebno napravo meril krvni pritisk. Izkazalo se je, da je po jemanju kontracepcijskih tablet krvni pritisk sicer počasi, toda stalno naraščal. Ko so ženske prenehale jemati tablete, je krvni pritisk zopet padel na normalno raven. Nekateri zdravniki zato priporočajo ženskam, ki jemljejo kontracepcijske tablete, da večkrat kontrolirajo svoj krvni pritisk. S tem bi med drugim preprečile tudi to, da bi se visok krvni pritisk z vsemi svojimi posledicami — srčna slabost ali poapnenje žil — neopazno še po- viševal.

Vprašanje številka 4: ali kontracepcijske tablete ogražajo jetra, ledvice in druge notranje organe?

Znastveniki so v začetku skleпали, da sestavine kontracepcijskih tablet na poti v kri utegnejo napasti tudi "kemični laboratorij", to je jetra, kar pa se po vsej verjetnosti ne zgodi. Ogroženi sta v tem pogledu le dve skupini žensk: tiste s kroničnimi obolenji jeter in paciente z prirojeno napako jeter, da izločajo spolni hormon estrogen. Ženske s to napako tudi sicer med nosečnostjo bolehalo za zlatenico.

Ženske z ustreznimi dispozicijami, imajo očitno večkrat težave s sečnimi kamni kot ostale. Le-ti se nabirajo v ledvicah, mehurju ali v sečevodih. Študija ameriškega instituta Kaiser ugotavlja, da je med 100.000 ženskami, ki jemljejo kontracepcijske tablete, kakšnih 158 s sečnimi kamni, medtem ko je med enakim številom žensk, ki ne jemljejo tablet, teh obolenj za polovico manj.

Nekoliko se poveča tudi nevarnost infekcij v sečevodu. Običajno ima takšne težave 1,6 odstotka žensk, ki ne jemljejo kontracepcijskih tablet, med tistimi, ki pa jih jemljejo, jih je 2,4 odstotka.

Vprašanje številka 5: kako je v resnici z "nedolžnimi" stranskimi pojavi?

Skoraj nobene vrste slabega počutja ni, ki je ne bi ženske pripisale kontracepcijskim tabletam. Pri tem gre največkrat za namišljene spremljajoče pojave: pri nekaterih poskusih so dali ženskam, ne da bi to vedele, le nedolžne imitacije kontracepcijskih tablet (placebo) in kljub temu so imele te ženske enake "težave", ki so jih pripisovale kontracepcijskim tabletam.

Naj naštejemo nekaj najpogostejših stranskih pojavov:

Prsi: številne ženske v začetku občutijo v prsih nekakšno "napetost". To je popolnoma nenevaren pojav

in občutek napetosti izgine po treh ali štirih mesecih jemanja kontracepcijskih tablet. Možno je, da se zaradi jemanja tablet prsi povečajo.

Slabo počutje: Slabosti, pogosto z bruhanjem so posebno pogoste v prvih mesecih jemanja kontracepcijskih tablet. Vzrok je estrogen, ki učinkuje na center, ki v možganih spodbuja bruhanje. Zdravniški nasvet: vzemite tablete tik pred spanjem ali pa se po možnosti preusmerite na tablete, ki vsebujejo manj estrogena.

Menstruacija: manjše vmesne krvavitve v prvem mesecu jemanja tablet niti niso redke (poprečno ena ženska od sedmih,) vendar do tretjega meseca običajno prenehajo (le še 1 do 70 žensk). Prav tako se lahko zgodi, da izostane menstruacija ob koncu meseca. Če se to zgodi le enkrat, ni še nič hudega, če pa menstruacija izostane tudi v drugem mesecu, je treba k zdravniku. Zaradi napačnega jemanja kontracepcijskih tablet je možna tudi nosečnost ali splošne hormonske motnje, ki niso nujne v zvezi s tabletami.

Vaginalne infekcije: preiskave še niso dale dokončnih rezultatov.

Britanski raziskovalci so med ženskami, ki so jemale kontracepcijske tablete, ugotovili skoraj enkrat več vaginalnih infekcij kot pri ostalih ženskah.

Vprašanje številka 6: ali kontracepcijske tablete povzročajo nerazpoložnost in odpor do spolnosti?

Pogosto trdijo tiste ženske, ki nočejo več jemati kontracepcijskih tablet, češ da so zaradi njih pogostejše bile nerazpoložene (depresije pri eni ženski od dsetih). Dolgoročne raziskave ne potrjujejo domneve, da bi bile za spremenjeno razpoloženje krive kontracepcijske tablete. Mnenje psihologov: nekatere ženske težko prenašajo stoddostno varnost, ki jim jo dajejo kontracepcijske tablete. Dejstvo, da ne bodo mogle zanositi, v nekaterih ženskah namreč povzroča občutke krivde, in ženske se počutijo kot prikrajšane za svojo ženskost.

Podobne čustvene reakcije se očitno pojavljajo tudi v zvezi s spolno slo pri ženskah (libido). Britanska raziskava dokazuje med drugim naslednje: ženske, ki jemljejo kontracepcijske tablete, štirikrat pogostejše kot druge ženske tožijo nad zmanjšano željo po spolnosti. Po drugi strani pa so Američani ugotovili, da imajo ženske, ki jemljejo tablete, za 25 odstotkov intenzivnejše spolno življenje.

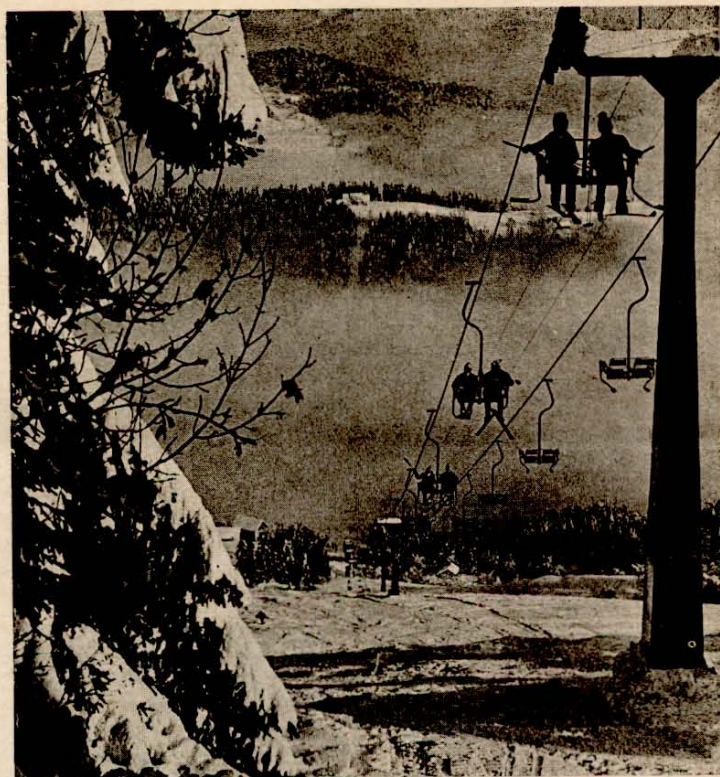
Vprašanje številka 7: če se zgodi "nesreča" — ali bo otrok normalen?

Zanesljivost kontracepcijskih tablet je odvisna seveda predvsem od rednega jemanja. Utegne se zgoditi, da se ženska zmoti pri jemanju tablet in zanosi. Ker tega ne ve, jemlje tablete še naprej. Ali lahko to škoduje embriju?

Od 23.000 ženska, kolikor so jih pregledali v Angliji od leta 1968, jih je rodilo skoraj 2500 in deformacij ni bilo več kot običajno. Tudi tiste ženske, ki so med nosečnostjo še dva meseca jemale kontracepcijske tablete, so rodile zdrave otroke.

Vprašanje številka 8: ali sme ženska, ki še doji, jemati kontracepcijske tablete?

Bolje da ne. Kontracepcijske tab-

Žičnica na stari VRH

lete namreč zmanjšujejo hranilno vrednost mleka, razen tega se tudi količina mleka zmanjša. Naslednja nevarnost: z materinim mlekom se hormoni iz tablet prenesejo tudi na otroka, kar utegne povzročiti zlatenico.

Vprašanje številka 9: ali lahko ženska zaradi kontracepcijskih tablet popolnoma izgubi plodnost?

To se lahko zgodi, vendar v izredno redkih primerih. Tablete zavirajo zorenje jajčnikov v jajcevodih. Če si ženska zaželi otroka in preneha jemati kontracepcijske tablete, se lahko zgodi, da potrebujejo jajcevod tri do šest mesecev, predno zopet normalno opravljajo svojo funkcijo. V posameznih primerih so ugotovili, da je preskok jajčeca ostal blokiran, da je torej ženska postala neplodna. Raziskave kažejo, da se to zgodi le pri ženskah z motnjami v hormonskem sistemu. Dober zdravnik bi lahko te ženske že prej odkril in posvaril.

Vprašanje številka 10: kako lahko na splošno ocenimo kontracepcijske tablete, če upoštevamo vse njihove dobre in slabe strani?

Na povratku v domovino se je za kratek čas v Sydneyu ustavila delegacija RTV — Jugoslavije, ki se je udeležila 12. skupščine ABU (Asian Broadcasting Union) v Adelaide. Jugoslavija je pridružni član te zveze. V njo je bila sprejeta na lansko letni skupščini v Tokiju. Jugoslovansko delegacijo sta sestavljala generalni direktor RTV — Zagreb g. FRANC WINTER in direktor RTV — Priština g. RIZA ALAJ. Skupno z jugoslovansko delegacijo jo potoval podpredsednik Evropske radijskotelevizijske zveze, slovenski rojak dr. Ivko Pustišek, ki je obenem tudi generalni sekretar jugoslovanske RTV. Na kongresu je zastopal EBU (European Broadcasting Union).

Člani jugoslovanskega radijskega odbora za oddaje na 2 EA v Sydneyu, so se z obiskovalci iz domovine sestali v Yugalu in pa na posebnem sestanku v prostorih Western Suburbs Soccer Cluba.

Da je bil razgovor več kot prijeteljski potrjuje dejstvo, da so nam

Skoraj 40 odstotkov tistih žensk, ki jemljejo kontracepcijske tablete, je po ugotovitvah ameriškega doktorja Roberta Gaira z univerze Georgije v kateremkoli trenutku imelo različne pripombe na kontracepcijske tablete. Objektivna analiza teh pomanjkljivosti s pomočjo znanstvenih testov pa je pokazala naslednje: stranski pojavi so pri jemanju kontracepcijskih tablet lahko zelo raznovrstni, toda resno nevarnost predstavljajo le nekateri med njimi in še ti le pri zelo majhnem številu žensk.

Tako je ob petnajsti obletnici kontracepcijskih tablet ocena znanstvenikov brez pridržkov pozitivna. Britanski Roal College, ki je kontroliral 23.000 žensk, ki so jemale kontracepcijske tablete, je dal naslednjo uradno oceno: "Res je, da moramo pri kontracepcijski tableti upoštevati še nekatere pomanjkljivosti oziroma slabe lastnosti. Nevarnost težjih nezaželenih učinkov pa je zelo majhna. Glede na današnjo stopnjo znanosti lahko ženska z ustrezno poučenostjo brez obotavljanja jemlje kontracepcijske tablete."

Po: "N.D."

ZASTPSTVO RTV — JUGOSLAVIJE

Na povratku v domovino se je za kratek čas v Sydneyu ustavila delegacija RTV — Jugoslavije, ki se je udeležila 12. skupščine ABU (Asian Broadcasting Union) v Adelaide. Jugoslavija je pridružni član te zveze. V njo je bila sprejeta na lansko letni skupščini v Tokiju. Jugoslovansko delegacijo sta sestavljala generalni direktor RTV — Zagreb g. FRANC WINTER in direktor RTV — Priština g. RIZA ALAJ. Skupno z jugoslovansko delegacijo jo potoval podpredsednik Evropske radijskotelevizijske zveze, slovenski rojak dr. Ivko Pustišek, ki je obenem tudi generalni sekretar jugoslovanske RTV. Na kongresu je zastopal EBU (European Broadcasting Union).

Člani jugoslovanskega radijskega odbora za oddaje na 2 EA v Sydneyu, so se z obiskovalci iz domovine sestali v Yugalu in pa na posebnem sestanku v prostorih Western Suburbs Soccer Cluba. Da je bil razgovor več kot prijeteljski potrjuje dejstvo, da so nam

J. Čuješ. ko-ordinator.

MEDIBANK

Zdraviško-Bolniški Zavarovalni Program

MEDIBANK BOLNIŠKO ZAVAROVANJE

Medibank, novi avstralski program za zdravstveno zavarovanje se je pričel 1. julija 1975. V naslednjem je razloženo kako bo Medibank bolniško in zdravniško zavarovanje delovalo v vaši državi.

BOLNIŠNICE

V Viktoriji, N.S.W., Zapadni Avstraliji, Queenslandu, Južni Avstraliji, Tasmaniji, A.C.T. in Severni Avstraliji boste imeli pravico na brezplačno zdravljenje in posteljo v vsaki javni bolnišnici. (V Južni Avstraliji se v priznane bolnišnice vključuje dosti občinjskih bolnišnic na deželi). V tem slučaju boste kvalificirani kot "Hospital Service patient" (pacient javne bolnišnice).

Ne bo se Vam treba več zavarovati pri privatnih bolniških zavarovanjih, razen v slučaju, ako želite, da Vas zdravi Vaš zdravnik, ki ga plačate na osnovi plačila v javni ali privatni bolnišnici. (V tem slučaju boste kvalificirani kot privatni bolnik).

BOLNIŠKI PACIENT

Če ste se odločili, da boste pacient v javni bolnici, boste dobili ležišče v splošnem mnogoposteljnem oddelku brezplačno. V tem primeru Vas bo tudi zdravil eden od notranjih zdravnikov brezplačno. Ako bo Vaše zdravstveno stanje zahtevalo, da Vas premestijo iz splošnega oddelka v privatno sobo, boste tu nadaljevali Vaše zdravljenje brezplačno.

NAPOTNICE

Večino bolezni zdravi Vaš privatni zdravnik, ki Vas bo po potrebi napotil na pregled k specialistu. Vaš zdravnik Vam navadno tudi predlaga potrebnega specialista. Ako se ne strinjate z njegovim predlogom, si lahko izberete specialista po Vaši volji. Zdravniška etiketa to dovoljuje. Ako želite lahko tudi zahtevate, da želite bolniško nego pod klasifikacijo brezplačnega pacienta bolnišnice.

KAKO VAS SPREJMEJO V BOLNIČNO KOT BOLNIŠKEGA PACIENTA

Ako morate v bolnico imate pravico do izbire. Lahko vprašate, da Vas zdravi v bolnici zdravnik, ki ga Vi plačate (na bazi plačila za uslugo — povrne Vam Vaše lastno zdravniško privatno zavarovanje in "MediBank") ali pa vprašate, da Vas sprejmejo v bolnišnico kot "bolniškega pacienta" pod okriljem zdravstvenega sistema "MediBank", brezplačno.

Ob sprejemu v bolnico Vam bo razložena razlika med zdravstvenim sistemom MediBank in privatnim zdravljenjem. Ako se želite zdraviti privatno, boste morali podpisati izjavo, da ste pripravljeni kriti izdatke za tako zdravljenje.

IZBIRA ZDRAVNIKA IN BOLNIŠNICE ZA PORODNIŠKE PACIENTE

Vlada želi, da so porodniški pacienti za časa porodniškega zdravljenja zdravljeni potom lastnega zdravnika tudi za časa bivanja v bolnišnici. Mnogo žena želi, da jih v tem času zdravi specialist. V tem slučaju morajo naprositi svojega

zdravnika, da jih napoti k ginekologu ali specialistu, ki je postavljen od splošne bolnišnice, da lahko zdravi bolniške paciente.

Splošni zdravniki navadno ne bodo delovali v javnih bolnišnicah za zdravljenje brezplačnih pacientov.

Vendar na podeželju in manjših splošnih bolnišnicah v mestu, imajo ti zdravniki posebne sporazume za zdravljenje splošnih pacientov v priznanih bolnišnicah. V tem slučaju vprašajo žene svojega zdravnika, če ima dogovor z priznano bolnišnico.

NEGA PRIVATNEGA PACIENTA

Ako ne želite, da ste zdravljeni kot javni pacient, se morate dogovoriti z svojim lastnim zdravnikom, da Vam računa za posamezne preglede, ki Vam jih nudi v splošni bolnišnici.

plačne za vse javne bolnike splošnih bolnišnic.

IZBIRA ZDRAVNIKA

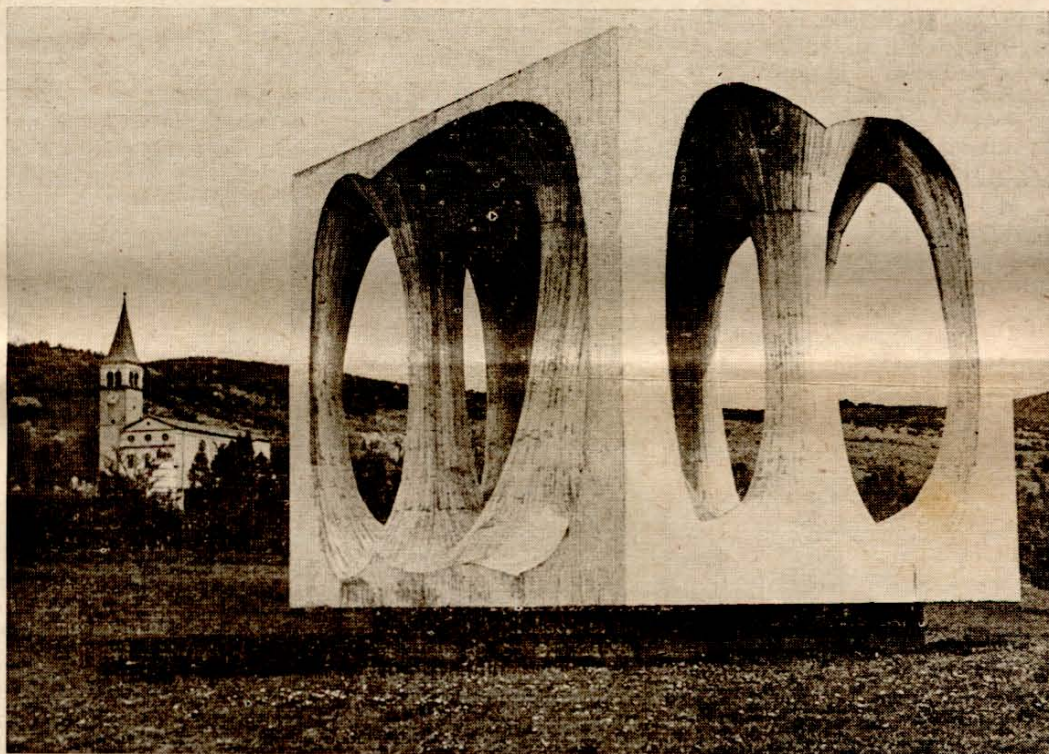
Izven bolnišnice se lahko posvetujete z kakršnim koli zdravnikom in MediBank Vam bo placala 85% ali več od odobrenega računa za to uslugo.

V Bolnišnici je za javne paciente število zdravnikov omenjeno na uslužbene zdravnike bolnišnice, če so takrat na razpolago in na tiste zdravnike v privatni praksi, če so sklenili dogovor z bolnišnico za zdravljenje javnih bolnikov. Po običajnem delavnem času in ob sobotah in nedeljah ter praznikih bo na razpolago gotovo število zdravnikov in če ste novi pacient v bolnišnici, boste morali vzeti zdravnika, ki bo takrat prisoten. Če pa hočete biti zdravljeni kot javni bolnik, morate vprašati zdravnika, če je sporazumen zdraviti javne paciente. Običajno so vsi zdravniki, ki so pod prejšnjimi pogoji zdravili javne paciente, sporazumni zdraviti javne paciente pod okriljem zdravstvenega sistema "MediBank". V večjih javnih vseučiliš-

1953 državnega zdravniškega zakona. Doplačila MEDIBANK se odvajajo direktno bolnišnicam.

ZDRAVNIŠKA MEDIBANK DOPLAČILA

Od 1. julija naprej ima vsakdo v Avstraliji pravico do MEDIBANK medicinske nadoknade, ki znaša najmanj 85% odobrene zdravnikove cene, za kakršnokoli zdravniško uslugo. To je ista višina, ki so jo pred 1. julijem plačevale privatne zavarovalne družbe svojim članom. Za to MEDIBANK nadoknado ne plačate ničesar. Pod novim zdravniškim zavarovanjem lahko Vaš zdravnik pošlje za svoje usluge direktno MEDIBANKU. Vprašal Vas bo, da izpolnite formular, s katerim ga pooblastite, da sprejme od MEDIBANKA, Vašo zdravstveno finančno nadoknado. Vi ne plačate ničesar, če je Vaš zdravnik izbral to metodo plačila. Če Vaš zdravnik računa Vam za vašo zdravstveno oskrbo, morate sami zaprositi za MEDIBANK nadoknado za Vaše plačilo. To napravite s tem, da izpolnite povračilni obrazec pri kakršnemkoli

Spomenik prekomorski brigadi v Ilirski Bistrici

Če ste si izbrali zdravljenje v mnogoposteljnem oddelku Vam bo računano \$20 na dan za časa bivanja v bolnišnici. Za sobo z eno posteljo v splošni bolnišnici — v primeru, da je na razpolago — bo znašala cena \$30. — na dan. Obedve ceni sta nižji kot prejšnje cene za podobno zdravljenje, in to zato ker MediBank nudi znatno finančno pomoč enako dodeljeno vsem bolniškim posteljama.

Če pa je zdravniško potrebno, da ste premeščeni iz večposteljne sobe v privatno sobo, bo Vaše bivanje v bolnišnici še zmeraj znašalo samo \$20 na dan.

Za zdravniške usluge Vašega lastnega zdravnika se lahko poslužite normalne nadoknade od MediBank, to je povračilo najmanj 85% odobrenega računa.

DIAGNOZA, OPERACIJA, ZRAVILA

Ne bo Vam treba plačati za diagnostične usluge (kot so patološke ali rentgenske) brez ozira na to ali ste javni ali privatni pacient.

Zdravila, operacije in še morebitne druge dodatne usluge so brez-

kih bolnišnicah so to navadno specialisti. Vendar so posebno na podeželju tudi drugi splošni zdravniki sporazumni zdraviti javne paciente pod okriljem MediBank.

ZUNANJI PACIENTI BOLNIŠNICE

Usluge za zunanje paciente javnih bolnišnic so sedaj proste. Toda nekatere bolnišnice bodo zadržale malenkostno vsoto za posebne usluge (kot na primer zobozdravniške) da se s tem zasigurajo, da imajo ljudje ki so v največjih težavah dostop do teh uslug.

MEDIBANK IN PRIVATNA BOLNIŠNICA

Če se hočete zdraviti v privatni bolnišnici, mora za to poskrbeti Vaš lastni privatni zdravnik. Vključ temu boste dobili MEDIBANK doplačila za zdravniške usluge.

Dodatek avstralske vlade privatnim bolnišnicam bo povečan za nadaljnjih \$16 na dan za vsako zasedeno posteljo. To je dodatek k federalnemu plačilu \$2 na dan za vsakega zavarovanega pacienta. (ali 80c za vsakega nezavarovanega pacienta). Vsa ta plačila so v okviru

uradu MEDIBANKA. Navodila v slovenskem jeziku so na razpolago pri vsakem takem uradu in ta vam lahko pomagajo, da pravilno izpolnite uradni povračilni obrazec.

Lahko pa tudi izpolnite povračilni obrazec in ga pošljete na MEDIBANK BOX 9999 G.P.O. glavnega mesta Vaše države. Lahko pa pustite ta obrazec tudi v apoteki, ki razstavlja v svojem izloženem oknu oznako, da je zastopnik MEDIBANKA. Nekatere privatne zdravstvene zavarovalnice so tudi agenti MEDIBANK in Vam bodo nadoknadile vaša plačila.

OPTOMETRIČNE (OČESNE) NADOKLADE

MEDIBANK zdravstveni dokladi se plačajo tudi za optometrične preglede (kjer se pacienti posvetujejo glede nabave očal) tistim očesnim specialistom, ki imajo sporazum z MEDIBANK, da računajo predpisano ceno za njihovo oslugo in da računajo direktno MEDIBANKU za zdravljenje upokojencev, kar pomeni, da upokojenci ne plačajo ničesar. Za očala sama ni MEDIBANK nadoklade.

MEDIBANK NADOKLADE PLAČLJIVE IZVEN AVSTRALIJE

Če ste stalni prebivalec Avstralije in potujete izven Avstralije in pri tem potrebujete zdravniško oskrbo, dobite MEDIBANK nadoklado v to svrhu. Za račune privatnega zdravnika dobite isto povračilo kot v Avstraliji. Zo bolniško oskrbo pa prejmete \$16.80 na dan, če niste zavarovani pri privatni zavarovalnici.

Privatne zavarovalne družbe pa bodo Vam še vedno nadokladile prevešek Vašega računa preko osnovnih \$18 plačanih od avstralskih federalnih oblasti.

Vse račune in prejemnice morate predložiti za nadoklado pri MEDIBANK uradu Vaše države ob prihodu nazaj.

Če želite še nadaljna navodila in pomoč vsak MEDIBANK urad glavnem mestu Vaše države ima zaposlenega človeka, ki govori Vaš jezik.

POJASNITVE:

1. **Splošni ali javni pacient** je bolnik, ki dobi brezplačno zdravniško oskrbo v standardnem oddelku javne bolnišnice.

2. **Privatni pacient** je bolnik, ki se zdravi v privatnih bolnišnicah ali v večposteljnih ali privatni oddelkih javne bolnišnice.

Ti pacienti so odgovorni za svoje račune, dobe pa doplačilo MEDIBANK nadoklade in privatnih zdravniških zavarovalnic.

KAKO SE MOREM ŠE PODROBNEJE SEZNANITI Z MEDIBANK?

Telefonirate lahko informacijskemu uradu. V ta namen se poslužite ene od spodaj navedenih telefonskih števil, katera pač pride za Vas v poštev. Lahko se pa tudi pisмено obrnete na MEDIBANK, G.P.O. 9999 glavnega mesta svoje države ali področja.

Telefonske številke za informacije so sledeče:

SYDNEY 232 0444
Newcastle 26 1811
Wollongong 28 5888
MELBOURNE 328 0441
ADELAIDE 212 1999
PERTH 22 1144
BRISBANE 62 6888
HOBART 34 7999

NOVA SLOVENSKA LADJA

15. novembra so predstavniki Kočevja proslavili prihod nove slovenske ladje (last družbe Splošna plovba, Piran) v domače vode.

Predstavniki Kočevja so ladji, ki je v svet ponesla ime kraja, namenili serijo lovskih trofejev, obljudjenega medveda in divjega prašiča, ki naj bi vse, ki pridejo na ladjo, spominjal na kočevske gozdove, pa tokrat še niso mogli vkrcati. "Medved se mora za morje posebej pripraviti, saj ni, da bi brez znanja plul po oceanih," so se šalili, v resnici pa je že položen, a se mora njegov kožuh še nekaj časa namakati v preparatorskih kadeh. Ko bo ladja drugič zaplula v slovenske vode, drugo leto na pomlad, bo kočevski medved "stopil" na ladjo pripravljen in bo verjetno kot edini predstavnik svoje vrste vztrajno plul in nadziral prevoz plodovine na liniji Jugoslavija — Zahodna Afrika — Jugoslavija.

S Kočevjem se je tonaža slovenskega ladjevja dvignila na 352.000 ton nosilnosti, po svetovnih morjih pluje pod slovensko zastavo že 24 ladij, toliko kot še nikoli v zgodovini slovenskega pomorstva.

PRIMORSKI KLUB JADRAN

je praznoval četrto obletnico svoje obstoja dne 18.10.75. S plesom v Community Hall, E. Keilor. Pri vrodu v dvorano so deklice oblečene v narodnih nošah pripenjale rdeče nageljne gostom na prsi. Tako da je bil pisan večer in ob melodijah "Primorskih Fantov" smo se vrteli. Tako, zdaj smo že stari štiri leta. Ker pa je bilo dosti naporega dela v vseh teh letih od 1971 do danes, bi se rad odbor zahvalil vsem članom in članicam za trud, ki so ga vložili pri prirejevanju plesov, piknikov in delu na zemljišču. Dragi člani, karkoli ste delali in napravili, se vidi. Kar pa se vidi do danes, je lepo zemljišče s hišo in drevesi, balinišča, kar park, sanitarne naprave v kratkem povedano — lep uspeh za štiri leta obstoja. Upamo da bomo tudi v bodoče take uspehe doživljali tako, da pridemo do tistega, kar si želimo, to je: NAŠ PRIMORSKI DOM. Prav lepa hvala vsem za delo in pomoč v preteklih 4. letih.

BALINANJE.

Naš sportni vodja Drago Vlah je organiziral medčlansko tekmovanje v balinanju. Tako člani vsako nedeljo tekmujejo. Kdo pa bo zmagal še ne vemo.

Dne 7.12.75. imamo MIKLAVŽEVANJE. Otroci bodo nastopili z malo igrice in petjem.

SLOVENSKI OKTET

Fantje lepo pozdravljajo vse člane Jadrana ter vsa ostala društva v Melbourne in drugod po Avstraliji.

Nekateri se boste vprašali, kako totem? Bila sem na dopustu v naši lepi Sloveniji. Z menoj je bil tudi mož in otroci. Pred par tedni smo se doma srečali s člani okteta. Povabil nas je g. Tone KOZLEVČAR. Šli smo na nastop Slovenskega okteta v Ljubljani; bili smo njihovi gostje. Pripeli so mi rdeč nagelj, simbol slovenstva! Zelo so pohvalili Avstralijo. Tako jim je všeč, da so me nagovarjali, naj bi vsa slovenska društva stopila skupaj in organiziral a pravo turnejo Slovenskega okteta enkrat drugo leto v novembru ali decembru mesecu. Ali ne bi bilo lepo, če bi jih imeli še enkrat med sabo?

Fani Natlačen

ZALJUBLJENČKI

Vabimo zaročence, ki bi se radi poročili na KMEČKI OHCETI v Ljubljani, da se čimprej oglasijo našemu odboru (morajo biti člani Jadrana).

F.N. Odbornica P.S.K. Jadran

Primorski Socialni Klub "JADRAN"

ADRIATIC SEASIDE SOCIAL CLUB

LOT 3, DUNCANS LANE
DIGGER'S REST 3427
MELBOURNE, VIC., AUSTRALIA

NA SILVESTROV VEČER

IMAMO PLES V COMMUNITY HALL, E. KEILOR ZOPET BO LETA KRAJ, SAJ JE BOŽIČ ŽE PRED NAM. ZATO BI RADI TO PRILOŽNOST IZKORISTILI TAKO, DA VSEM ČLANOM IN ČLANICAM, NJIHOVIM DRUŽINAM, ZNANCIEM IN PRIJATELJEM KJERKOLI ŽIVE V TEJ DEŽELI IN VAM PRI TRIGLAVU

VOŠČIMO VESELE BOŽIČE IN POLNO SREČE
V PRIHODNJEM LETU 1976.

Ivan Valenčič

PISMO SLOVENSKEM KLUBOM

Rijeka 28 Sept. 1975

Gentlemen:

I am Mario Pipepić of Fontana California, at present residing in Rijeka. We have a very active Slovenian Dom in Fontana, with a large membership of adults and also juvenile and young adult sections.

I have recently read about your activities through the fine publication printed by the Slovenian Club Planica of Wollongong in occasion of the "Kmečka Ohcet". I found same at the offices of the Matica in Ljubljana. Not having the full address of the Club Planica, I am directing this letter to you.

In Fontana CA we have many young members that like to correspond with young Slovenians in Europe and, I think would correspond with Australian friends and exchange greetings and news of their doings.

The leader of those young people is a very personable young lady by name of Pamela Pandza, a school teacher and dancing instructor. If you would pass her address to in-

terested youngsters and ask them to write to her, she would gladly find a correspondent for them. Just address her:

Ms. Pamela Pandza
16760 Paine
Fontana CA 92335
U.S.A.

Let us see if we can help young people to get together by correspondence.

With best regards and good wishes, I remain the very truly yours

Mario Pilepić
Fiorello La Guardia 10
51000 Rijeka, Yugoslavia

P.S. As for me; I am an old timer, 50 years in America and keep active in the affairs of the Slovenska Narodna Potporna Jednota who runs the Slovenski Dom in Fontana, a small city East of Los Angeles where many Yugoslavs form a very nice and friendly colony. At the conclusion of my business here in Rijeka I will return home in Fontana.

Please feel free to pass this letter to other friends, in other clubs so we can interest more young people to correspond. Thank you.

ČATEŠKE TOPLICE

ROJAKA IZ DOMOVINE

Sredi oktobra tega leta sta bila na 9. kongresu svetovnega združenja društev patologov v Sydneyu tudi dva zdravnika iz Ljubljane, ki sta na radijski postaji 2EA slovenska oddaja povedala sledeče:

Tu je par odgovorov in vtisov, ki sta nam jim na slovenski radijski oddaji zaupala slovenska zdravnik iz Ljubljane. Slovenci v Avstraliji smo ponosni na uspehe naših sorjakov iz domovine in smo iz srca veseli njihovega prihoda med nas.

Dr. GOLOUH

"Delam kot patolog na onkološkem inštitutu v Ljubljani. Na inštitutu, ki je zvezan z medicinsko fakulteto, se ukvarjamo z odkrivanjem in zdravljenjem rakavih bolezni, predvsem pa z rakom na dojki, bezgavkah, koži in z rakom mehkih tkiv (mišice, vezivna in maščevna tkiva). Sodelujem tudi pri pouku na medicinski fakulteti in se ukvarjam z raziskavami nekaterih rakavih bolezni.

Patologija je ena osnovnih medicinskih strok. Njena naloga je spoznavati spremembe, ki jih povzročajo bolezenski procesi na tkivih in na celicah. Pri vsakdanjem delu skuša patolog iz tkivnih vzorcev, ki jih kirurgi, nekolog ali drug zdravnik odvzame bolniku, ugotoviti naravo bolezni. Če gre na primer za bulo, skuša po mikroskopskem pregledu odvzetega tkiva povedati ali gre za vnetje ali pravi tumor, ali se bo tumor po operaciji morda ponovil ali ne, ali pa bo celo zaseval v druge organe.

Na sekciji, ki je obravnavala bolezenske spremembe na jetrnem tkivu, sem predstavil del naših poskusov z dokaj novo metodo zdravljenja, kriokirurgijo. S sodelavci fiziki iz ljubljanskega inštituta Jožef Štefan smo ugotavljali spremembe, ki jih sproži na jetrih poskusnih živali uporaba ekstremno nizkih temperatur, tudi do 200°C. Z lokalnim zmrzovanjem tumorja zdravimo na našem inštitutu že dokaj uspešno nekatere oblike napredovalih primerov raka na dojki, koži in na mehkih tkivih.

Kljub pripovedovanju rojakov, ki so vas že obiskali, sva oba presenečena nad lepoto Sydneya. Odprto, široko in svetlo mesto ob oceanu naju je očaralo. Prav gotovo pa nama bo ostala v najlepšem spominu prijetna domačnost in toplota, ki sva je bila deležna pri številnih srečanjih s Slovenci, ki živijo v tej veliki deželi."

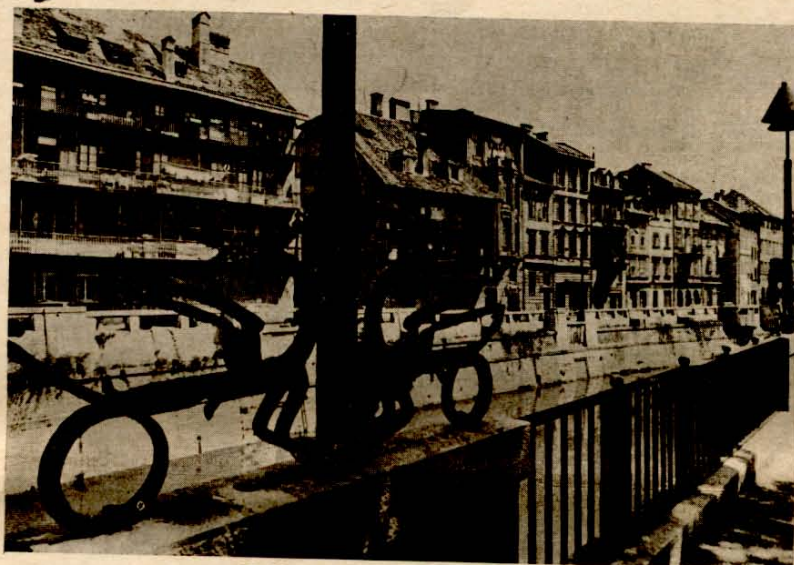
PROFESOR DR. DUŠAN FERLUGA

"Sem profesor patologije na ljubljanski medicinski fakulteti, na katero se vsako leto na novo vpiše okrog 200 študentov medicine in do 50 študentov stomatologije. Poleg predavanja in drugih pedagoških obveznosti pa moje strokovno zdravniško delo vključuje preglede delcev tkiva, ki jih za ugotovitev pravilne diagnoze oz. narave bolezni odvzamemo bolnikom ali pa pri raztelesenjih na ljubljanski kliniki umrlih oseb. Svoje strokovno in raziskovalno delo sem usmeril predvsem v problematiko bolezni jeter in ledvic.

Na IX. kongresu Svetovnega združenja društev patologov, ki je bil letos v Sydneyu, smo se zbrali patologi iz vsega sveta. Organizacija kongresa v rokah avstralskih kolegov je bila brezhibna. Bilo nas je

okrog 200 udeležencev, največ iz Avstralije in Združenih držav Amerike. Kongres je bil posvečen predvsem škodljivim vplivom zunanjega okolja na organizem, problematiki prirojenih oz. dedno pogojenih bolezni ter nastanku in razvoju raka oz. tumorjev nasploh.

Med kongresnimi referati sem predstavil dvoje naših del. Prvo delo je bolj eksperimentalne narave in sem ga v Ljubljani opravil skupaj s kolegom Dr. Popovičem in ing. Milivojevičem. V delu je podatek o analizi histoloških sprememb medvretenčnih ploščic poskusnih zajcev, ki smo jim predhodno v različnih časovnih presledkih ubrizgali preparat "Lecopain". To je zdravilo, ki ga je iz ekstrakta rastline papaya ing. Milivojevič izoliral v ljubljanski farmacevtski tovarni "Lek", dr. Popovič pa ga s svojimi

Gallusovo nabrežje Ljubljana

ŽELITE SI KRITIKO, TUKAJ JE!

Odkar so se začele slovenske oddaje, sem slišala skoraj vse. Nekatere so bile zelo dobre, nekatere pa so zelo zdrknile navzdol. Prav gotovo je to radi tega, ker je to zastojsko delo in drugič pa precej prazne glave. Biti urednik slovenske oddaje ni mogoče lahko delo, na drugi strani pa če bi samo ustregli ljudem, ki so vam dali kar dovolj navodil, bi ne bilo treba mašiti oddaj s tolikimi ploščami.

Ljudje so vas prosili za nekaj zgodovine starih slovanov; doslej še nismo slišali nič. Zopet nekdo je prosil za opis slovenskih pokrajin; doslej smo slišali samo površen opis Dolenjske in drugega nič. Nekdo je prosil za več slovenske literature; doslej smo slišali samo nekaj Prešerna, Cankarja, Bevka, nekaj izrekov Levstika in eno samo Gregorčičevo pesem. Bolj klaverno; kaj ne? Če pa pogledate v katerokoli zgodovino slovenskega slovstva, boste videli, da se lahko našteje preko 80 imen. Le komu neki so vsi ti neumorni delavci tako lepo pisali. Mogoče za knjižne police?

Tudi o slovenskih običajih še ni bilo nič glasu. Toliko urednikov kot vas je, pa prav gotovo niste vsi iz enega samega kraja doma, pač pa je vsak iz drugega mesta ali druge vasi. Kar lepo začnite počasi opisovati navade lastnega kraja, pa boste videli, da je to res lepo čtivo. Začnite s pomladnimi običaji, pa vse preko letnih običajev o kresovanju; o jesenskih običajih trgatve in vina; oh, seveda brez tega ni mogoče da-

kolegi v zadnjem času že uspešno uporabljajo na bolnikih z danes izredno pogostno boleznijo hrbtenice, ki ji strokovno pravimo hernia disci intervertebralis, bolj laično pa išias.

Izmed vtisov, ki jih nosim s seboj v domovino, bi zlasti želel poudariti izredno pristrčen sprejem, ki sva ga bila deležna skupaj z dr. Golouhom, in izredno počutje med rojaki tukaj v Sydneyu oz. Avstraliji. Omenim samo, da sva spoznala tukaj izredna slovenska kolega zdravnika, ki tako uspešno strokovno delujeta v Sydneyu dr. Filipiča in dr. Cobija. Spoznala sva številne rojake, v katerih je ne glede na dolga leta bivanja v Avstraliji še nenavadno živ spomin na rojstni kraj. Spoznala sva številne rojake, katerih otroci, rojeni tukaj v Avstraliji, ne govorijo slovensko nič slabše od naših otrok. Navdušena sva bila nad obiskom v domu slovenskega društva "Triglav" v Sydneyu.

Kadar pa pridejo na vrsto tako zvané ljubzenske limonade modernega kova, oh to je pa res pokora zame. Kam ste pa skrili tisto ploščo partizanskega zbora? Samo eno pesem smo slišali. Tak zbor se pa danes že ne najde več in je res škoda, da ne slišimo še več tako lepo ubranih glasov. Tudi slovenska klasična glasba ima počitnice; že dolgo ni bilo nič.

Še malo kritike o tako zvani ženski oddaji. Malo prehitro je bila zbasana skupaj. Samo tako zvane veleume ženskega spola ste nam predstavili. Madame Curie! Zakaj pa niste omenili še njene hčerke Irene; obe mati in hči sta dobili Nobel-ovo nagrado za fiziko. Potem ena kolosalna bedarija se vam je vrnila v to oddajo. Madame Curie ni bila iznajditeljica Radija; pač pa kvečjemu odkriteljica. Radium je element, zato ga ni mogoče izumiti, pač pa kvečjemu odkriti. Prosim, ne "futrajte" nas več s takimi neumnostmi. Ko ste pohvalili vse veleume, zakaj se pa niste spomnili niti malo naše preproste slovenske matere, tiste tihe, mirne, pohlevne, kateri ni nič žal njenega prostega časa, ampak je res vsa predana delu in blagru za druge. Pred leti so vprašali Bernarda Barucha (ameriški ekonomski svetovalec Roosevelt) koga bi on imenoval častnega državljana za leto 1963. Pa jim je rekel: "To ni samo eden, to jih je na tisoče. Ta oseba vstane zgodaj zjutraj, pripravi zajtrk možu, nato ga odpelje, ali na delo, ali na postajo ali kamorkoli. Nato se vrne domov, pripravi zajtrk otrokom in jih nato odpelje v šolo; se zopet vrne domov, pospravi hišo, opere perilo, zašije, itd., nato nakupi še kar je potrebno za večerjo, jo na pol pripravi in mora zopet v šolo po otroke, nato zopet po moža, ki pride z dela. Ko se vsi doma, jim postavi na mizo obilno večerjo, ker brez te ne more življenje dalje. Mislim, da ste sedaj že uganili, kdo je ta oseba; to je naša preprosta ameriška žena; na žalost se o njej ne bo nikoli nič pisalo, vendar drži več kot pol Amerike po konci." Velecenjene dame vsaj toliko ali pa še več bi se lahko reklo o naši slovenski ženi in materi.

Za napovedovalce naj velja eno pravilo! Prosim, malo bolj počasi, tudi na koncu stavka je pika, zato malo oddiha; sicer se vse tako sliši kot "Berilo" v cerkvi. Kadar napoveste smešnice ali podobno tudi tu

(Konec na strani 10)

KLINIK ZA NEGO KOŽE IN ZDRAVJE

346 Illawarra Rd., Marrickville

Nasproti železniške postaje.

Telefon 55-5777

- odprava nezaželenih dlak z elektronskimi aparati,
- zdravljenje kroničnega katarja želodca, revmatizma, išijasa, zaduhe, razširjenja žil itd.

ZDRAVIMO Z NOVO ELEKTRONSKO MASAŽO, brez telovadbe, dijete ali zdravlil.

Mr. & Mrs. Machaalani, lastnika
z mednarodno diplomo.
(Not medical practitioner)

MIKLAVŽEVANJE

Kot vsako leto, smo imeli tudi letos domače miklavževanje na Triglavu samo s to razliko, da je bilo veliko več ljudi kot druga leta in pa predvsem veliko več otrok. Miklavž v osebi g. Mirka Ritlopa se je otrokom zelo prikupil, ker jih je bogato obdaroval. Parkelni so bili sicer velik strah nekaterim, a razen joka ni bilo kaj hujšega.

Vsa prireditve je pod vodstvom g. Kropēja in gospe Ličan prijetno potekla. Za dobro voljo so skrbeli ŠERNEKI, za odlično postrežbo pa so skrbeli rojaki s Prekmurja, ki jih je organizirala gospa Ritlop. Vsem pristrčna hvala, posebno še g. M. Ritlopu za tako dobro pripravljeno senco, ki je res veliko pripomogla k še prijetnejšemu popoldnevu.

ZAHVAL AGOSPODINJAM

Radi bi se zahvalili gospodinjam, ki so nam z različnimi domačimi dobrotami pomagale napraviti boljše in prijetnejše miklavževanje. Med njimi naj omenimo gospo Ivanko Pankraz, ki nam je podarila dve potici, gospo Šernek, ki je napekla kar dve posodi peciva, gospo Kolenko, ki je podarila dve potici ter solato in zelje. Od gospe Irinke Flisar smo dobili "apple pies", od gospe Šajn košaro domačih krofov, gospa Špiclin nam je pripravila okusno krompirjevo solato, gospa Marija Ritlop pa tudi dve potici za srečolov ter krompirjevo solato za lačne želodce. Presenetil nas je poseben dar — sveča v obliki Miklavža, kar je bil res primeren dobitek srečolova; svečo je poklonila gospa Ivanka Lapuh. Posebna zahvala še mesarju g. SEVČKU iz Liverpola, ki vse leto hrani naše prostovoljne delavce.

Vsem najlepša hvala za dobrote!
Odbor Triglava.

PRIRASTEK

V petek 7. novembra 1975 se je Sonji in Vincu FRIŠČIČ rodil drugi otrok, hčerka ANITA, MARIA. Mladi družini naše najlepše želje.

Kritika — Konec

na koncu malo oddiha. Če začnete takoj z drugo smešnico, se ni mogoče smejati. Neumesten pa je vaš smeh ali kovcanje; to prepustite nam. Najbrže boste vsi rekli: "Kdo pa more vse vedeti?" Prav gotovo nihče. Lahko pa bi se vsak posamezen zanimal za svoj predmet, kot so: zgodovina, zemljepis, narodna kultura in običaji, narodne obrti, narodne pripovedke, pravljice, pesmi narodne tkanine, vezenje, vzorci, narodna noša, slovenski ljudski stanovi, narodni načrti ljudskih hiš in njihova oprema, naši cvetlični vrtovi, naši gozdovi, slovenske okenske gredice itd, ti predmeti gredo lahko v nedogled.

Vem, da nimate "korajže", da bi prebrali to pismo na kateri: koli od daji, ker vsak izmed nas ima rad le take kritike, ki nas hvalijo in povišujejo; kadar pa pride do znanstvene kritike takrat pa vsi vtaknemo glavno v pesek kot noji.

Prisrčno pozdravljeni

A. Vodopivec

SLOVENSKA DOPOLNILNA ŠOLA

Proti koncu avstralskega šolskega leta smo v okviru Triglav Community Centra pričeli s slovensko dopolnilno šolo. Učilnico smo dobili na razpolago v Canley Vale Public School. Pouk je bil ob sobotah popoldne. Vkljub temu, da smo mislili imeti le "poskusno" skupino, s katero bi si nabrali izkušenj za redno šolo z začetkom v februarju 1976. leta, se nam je prijavilo kar 22 učencev. Vodstvo šole je prevzel nekdanji učitelj Jože Čuješ, pouk pa učiteljica iz Ilirske Bistrice gospa Mariza Ličan, kateri je bila v veliko pomoč pomožna učiteljica gospodična Rosana Jurišević. Vkljub kratkemu času smo videli, da je v naši mladini neverjetno velika volja za slovenski pouk in da so starši za učenje svojih otrok v materinščini res pripravljeni veliko žrtvovati.

Letošnji pouk smo zaključili z le-

po šolsko akademijo na Triglavu v soboto 20. decembra. Zadnji dan rednega pouka pa smo s pomočjo g. Petra Kropēja pripravili in posneli na trak "Novoletni pozdrav domovini", ki smo ga poslali Jani Osojnik na ljubljanski radijo, tako da bodo tudi naši doma vedeli, kaj izseljenska mladina dela v slovenski šoli.

ŠOLSKO LETO 1976

Prihodnje leto bomo pričeli s poukom v začetku februarja. Pouk bo v Canley Vale Public School ob sobotah popoldne in sicer:

za obiskovalce osnovnih šol od 2h do 4h, za srednješolce in odrasle od 4h do 6h popoldne.

Vse, ki se za našo šolo interesirate in bi jo želeli obiskovati prosimo, da nam sporočite svoja imena najpozneje do 15. januarja 1976.

Pišite na: Slovenska dopolnilna šola

P.O. Box 40.

Summer Hill, 2130.

Karlovški most v Ljubljani je preoze

KLUBSKA DRUŽABNOST

Verjetno se le malokdo med nami zaveda, koliko prostovoljnega dela gre v postrežbo obiskovalcev naših klubskih prostorov. Da si boste lahko vsaj delno predstavljali žrtve prostovoljnih ur pri postrežbi članov in gostov v 11. mesecih letošnjega leta:

J. Berginc 18 ur
S. Batič 6 ur
L. Berginc 6 ur
V. Brekan 12 ur

M. Brekan 12 ur
S. Barič 6 ur
I. Čufar 12 ur
G. Čuješ 12 ur
L. Dolšek 6 ur
J. Fišer 28 ur
D. Fišer 19 ur
V. Friščič 12 ur
V. Grajfoner 24 ur
I. Gjura 36 ur
T. Golnar 24 ur
M. Golnar 24 ur
J. Gross 54 ur

Z. Ilešič 12 ur
M. Ilešič 12 ur
M. Jamšek 42 ur
V. Jamšek 42 ur
M. Jakšetič 12 ur
R. Jakšetič 12 ur
J. Kariš 6 ur
E. Kukovec 28 ur
K. Kukovec 43 ur
I. Karbič 12 ur
M. Karbič 12 ur
R. Kužnik 6 ur
M. Konda 6 ur
L. Košorok 12 ur
M. Košorok 12 ur
F. Kodrun 12 ur
D. Kokoš 36 ur
P. Kropēja 64 ur
M. Ritlop 6 ur
L. Moge 63 ur
D. Moge 66 ur
J. Muršec 5 ur
F. Mikel 30 ur
A. Mikel 6 ur
A. Poršek 30 ur
J. Poršek 24 ur
S. Pukl 36 ur
E. Pukl 36 ur
A. Pukl 62 ur
J. Pukl 24 ur
S. Petkovšek 73 ur
L. Robah 40 ur
F. Ratko 6 ur
M. Ratko 12 ur
M. Ritlop 13 ur
M. Trajan 12 ur
J. Širec 6 ur
S. Šprajcer 15 ur
M. Smuk 25 ur
K. Samsa 24 ur
H. Samsa 24 ur
F. Sedmak 16 ur
T. Spiclin 6 ur
T. Šprohar 6 ur
V. Tašner 79 ur
N. Tašner 30 ur
I. Vidmar 6 ur
M. Žekš 48 ur
Š. Žekš 83 ur
I. Zekič 12 ur
P. Gruden 9 ur
D. Debeljak 6 ur
I. Debeljak 6 ur
M. Verko 6 ur
N. Nussdorfer 6 ur
J. Sušnik 12 ur
T. Kokoš 6 ur
F. Rebernik 6 ur

PROSTOVOLJNO DELO ZA SKUPNOST

Od prvih dni ustanovitve pa do danes, je naš Triglav kar lepo napredoval, za kar ne gre toliko zaslug vodstvu, kot članom in prijateljem, ki so razen z besedami prikočili skupnosti na pomoč tudi z delom. V prvih 11. mesecih letošnjega leta so zvesti delavci opravili naslednje prostovoljne ure:

A. Batič 9.5 ur
A. Batič Jnr. 4.5 ur
J. Berginc 1 ur
T. Bunderla 4 ur
L. Benko 27 ur
J. Čuješ 9 ur
I. Čufar 1.5 ur
K. Dolenc 1.5 ur
B. Dragovič 5 ur
V. Friščič 18 ur
J. Fišer 7 ur
A. Glogovšek 25 ur
J. Gross 1 ur
R. Grdevi 5 ur
M. Golner 9.5 ur
P. Kropēja 38 ur
I. Kropēja 4 ur
E. Kukovec 19.5 ur

K. Kukovec	1.5	ur
L. Košorok	10	ur
I. Karbič	27.5	ur
F. Kavčič	13	ur
L. Moge	135.5	ur
D. Moge	18	ur
F. Mavko	2.5	ur
F. Mikel	14.5	ur
J. Muršec	12	ur
F. Mramor	12	ur
S. Petkovšek	47.5	ur
J. Poršek	7	ur
A. Poršek	35	ur
L. Pukl	11	ur
L. Robah	2	ur
S. Rupnik	1	ur
F. Ratko	4	ur
M. Ritlop	10.5	ur
K. Samsa	79	ur
M. Smuk	5.5	ur
J. Seles	3.5	ur
A. Stariha	4	ur
J. Slavec	19.5	ur
V. Tašner	24	ur
I. Vidmar	26	ur
M. Verko	2	ur
J. Vrhovnik	1	ur
S. Žlahtič	28	ur
J. Žlahtič	4.5	ur
S. Žekš	32	ur
J. Zafošnik	4.5	ur
B. Zlatič	1	ur
T. Fatur	6	ur
R. Frankovič	73	ur

Gornje ure zajemajo le delo, ki je bilo organizirano za izboljšanje prostorov oziroma balinišča in podobno.

POVEČANO BALINIŠČE

Pod vodstvom KARLA SAMSA smo dobili še eno stezo za balinanje in eno za keglanje. Hvala vsem, ki so pri delu tako vstrajno pomagali, predvsem še podpredsedniku g. Samsi za nove "kugle", ki nam bodo res prav prišle.

Med pomočniki in delavci jih je še mnogo, katerih imen si nismo imeli prilike zapisati, a so tudi prinesli svoj delež k skupnosti. Veliko pomoč smo imeli od našega hišnika Rudija Frankoviča, ki neprenehoma dela in skrbi za red in čistočo. Za njegovo nesebično delo se mu odbor najlepše zahvaljuje, prav posebno pa še manager.

Starosta naših pomočnikov g. Lojze Šifrner nam je veliko pomagal z ureditvijo podstavkov za mize, za kar smo mu od srca hvaležni, kakor tudi g. Francu Mramorju za ureditev razsvetljave.

Kot vidite, nam pride vsaka pomoč prav. Vsako delo olajša težavno življenje našemu managerju, ki se z naravnost trmasto vstrajnostjo trudi za izboljšanje majhne triglavske Slovenije.

PREMALO SEDEŽEV

Že večkrat se je pokazalo, da imamo manj sedežev kot obiskovalcev. "Nekaj je treba ukreniti", je rekel manager, ekonom pa je vzel svinčnik in papir ter začel zbirati prispevke za klopi. Uspeh akcije je bil res v duhu Triglava.

Po \$20 za nove klopi, ki nam jih je naredil g. Šernek in so že na Triglavu so darovali: S. Petkovšek, J. Čuješ, M. Smuk, L. Robah, D. Šajn, K. Dolenc, M. Golnar, S. Stock (\$30), L. Vučko, I. Flisar, F. Mavko, P. Gruden, M. Pahor, M. Ličan; po \$10.00 so darovali: I. Čufar, F. Kodrun, V. Tašner, T. Logar, A. Pukl, J. Berginc, V. Petelin, J. Muršec, A. Sirca, M. Špicar in S. Žekš (\$5.00).

Inicijativa Marte Smuk in razumevanje naših članov nam je pripomoglo k potrebnim sedežem. Vsem prisrčna hvala!

Odbor.

ŽIVLJENJE PRI PLANICI

PLANICA

Približuje se konec leta 1975, ali nikakor ne konec dela PLANICE.

Leto 1975 je leto, ki bo ostalo v spominu vsem Slovencem v Wollongongu, kakor tudi mnogim drugim rojakom po širni Avstraliji.

Slovenski klub PLANICA smatra, da je bilo letošnje leto najuspešnejše, a tudi najnapornejše v kratki zgodovini slovenstva v Wollongongu, S tem se bodo strinjali tudi mnogi bralci "Triglava", ki še niso pozabili na PRVO KMEČKO OHCET v Avstraliji — do sedaj največjo nacionalno manifestacijo slovenstva na petem kontinentu — krona dosedanje dejavnosti žilave PLANICE v Wollongongu. Vkljub temu, da so bili mnogi perpričani, da se nam je "zmešalo", smo vstrajno delali in se pripravljali. Bliže ko smo prihajali cilju, več se nam je zdelo dela; nismo obupali — vzdržali smo in USPELI! Težko je bilo dobiti dovoljenje za ustavitev prometa kar za dve uri in to sredi prometnega mesta, še težje najti dostojne poročne pare, kočije, konjenike, paže in druge, več godb, urediti fantovščino in vasovanje, dobiti na kup (v Avstraliji) kar 200 slovenskih narodnih noš, pripraviti primerna darila za novoporočence, večerjo za več kot 500 ljudi, napeči potice in druge sladkarije, pripraviti dovolj pijače, ker se na ohceti pač pije, preskrbeti za okrasitev ulic in primerne napise, ne pozabiti prstanov, kar se tako rado zgodi in končno, najti 2000 velikih, rdečih nageljčkov za svate ter še na stotine in stotine drugih podrobnosti. Ker nas je bila le peščica in ker smo morali dati od sebe vse, smo mogli doseči uspeh. S SLOŽNOSTJO IN DOBRO VOLJO SE DA RES VELIKO NAREDITI.

Nam, ki smo delali, upamo pa tudi vam, ki ste bili na 5. april 1975 vsaj z mislijo z nami, bo ta dan še dolga leta pomenil nekaj "D - day" slovenstva v Avstraliji.

Slovenci, še posebno odborniki Planice smatramo, da je prva kmečka ohcet v Avstraliji, ki jo je priredila Planica v danih pogojih 100% uspeša. Posebno, če pomislimo, da so tu kaj drugačne razmere kot v Ljubljani, moramo biti z uspehom nad vse zadovoljni. Ohcet je zdaj za nami. Ohladili smo se in tudi odpočili. Prenehali z delom pa nismo! Delamo še vestneje kot poprej in tako smo si do sedaj samo v tem letu že pridobili 4 nagrade za našo požrtvovalnost. Na Wollongong "Show" smo dobili kar tri odličja, v Nawri pa enega.

Vprašanje je, kdaj bo naša druga ohcet? Odločili smo se, da jo bomo imeli v jeseni (april-maj-junij) leta 1977. Nameravamo jo organizirati boljše in obširnejše. Že zdaj se priporočamo vsem slovenskim organizacijam širom Avstralije za pomoč in sodelovanje.

V letu 1976 nameravamo prirediti

veliki slovenski bal v mestni dvorani in to na prvi maj. Dvorano že imamo in tudi s pripravami smo že pričeli. Upamo, da bo prireditev uspela in postavila nov mejnik v naši klubski rasti!

SILVESTROVANJE bomo imeli v DAPTO (kot druga leta), kjer bo dovolj prostora za vse (tudi za avtomobile!). Igral nam bo naš najbolj priljubljeni ansambel ŠERNEK iz Sydneya.

Za odbor: Z. Groznik

TRI PRIZNANJA

Kot vsako leto, smo se tudi letos udeležili pohoda (parade) po našem mestu Wollongong. Postavili smo slovensko razstavišče in sodelovali pri ocenjevanju najlepših narodnih noš. V vseh panogah smo se odlično postavili in si osvojili tri priznanja.

Razstavišče je bilo zelo okusno pripravljeno in urejeno. Večina 20 tisočev obiskovalcev krajevnega

"sejma" si ga je z zanimanjem ogledala. Pri paradi po mestu nas je predstavljalo nad 60 rojakov v slovenskih narodnih nošah. Na začetku naše skupine smo imeli klubski grb Planice, ki sta ga nosila dekle in fant v slovenski narodni noši. sledil je ribniški krošnjar s celotno ribniško opremo, par konj je vleklo okrašen voz okrašen z sparagusom in rdečimi nageljji, na vozu pa so bile narodne noše z muzikanti, ostale noše pa so šle razvrstene v vzornem redu za vozom.

Čeravno je slovenska skupnost majhna v sorazmerju s prebivalstvom Wollongonga, smo vendar bili ena najštevilnejših skupin v sprevodu.

Planica se prav lepo zahvaljuje vsem za pomoč in sodelovanje, posebno gospej KOŠOROK iz Sydneya, ki je v imenu Triglava organizirala veliko skupino mladine v narodnih nošah, ki je pri naši prireditvi sodelovala.

SLOVENC V WOLLONGONGU

Naprošamo vas, da poravnate letno članarino in da pridno pridobivate nove člane. Letna članarina, ki znaša le \$2.00 vam zagotavlja znano vstopnino k vsem prireditvam kluba Planice.

Prosimo vas tudi, da dopisujete v naše glasilo "Triglav". Dopisi so lahko preprosti in tudi ni treba, da so slovnično pravilni. Jih bo že urednik popravil. Dopise pošiljajte na: Triglav, P.O. Box 40., Summer Hill, 2130. V vseh zadevah v zvezi s Planico ali našim življenjem v Wollongongu pa pišite na naslov PLANICE — P.O. Box 84, DAPTO, 2530.

Slovenski Klub Planica v Wollongongu želi vsem članom, prijateljem in ostalim rojakom po širnem svetu in v Avstraliji

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Za odbor: A. Groznik.

TRIGLAV PRESS

P.O. BOX 40.

SUMMER HILL, N.S.W., 2130.

Prilagam naročnino za "TRIGLAV" (\$3.50 letno) in (\$.....) dar za tiskovni sklad lista.

(priimek in ime)

(ulica)

(mesto)

Podpis: Datum: Post Code:

S PLANICO V NOVO LETO

Slovenski klub PLANICA v Wollongongu vabi vse člane, rojake in prijatelje na veliko slovensko silvestrovanje v sredo 31. decembra 1975 ob 8h zvečer v "Dapto Show Ground" — DAPTO. — V isti dvorani kot zadnja tri leta.

Imeli bomo bogat srečolov in si izbrali "Miss Planice" za leto 1976. Igral bo naš priljubljeni kvartet "ŠERNEK" iz Sydneya.

Vstopnina \$4.00, za finančne člane \$3.50. Vstopnina za šolsko mladino in upokojece \$1.00.

Vstopnice imata v predprodaji g. RUDOLF in g. VAUPOTIČ.

Vabi odbor Planice.

"TRIGLAV" izhaja 6 x letno. Izdaja ga Triglav Pty. Ltd. Za vsebino odgovarja Jože Čuješ, 44 Ryrie Rd., Clemton Park, N.S.W., 2206.

Naslov uredništva in uprave: P.O. Box 40., Summer Hill, N.S.W., 2130.

Cena posamezni številki 50c letna naročnina \$3.50. (poština vračunana).

Printed by Mintis Pty. Ltd. Burwood Rd., Belmore, N.S.W.

F.T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LIMITED

182 Norton Str., Leichardt.

TAX CONSULTANTS

Tel.: 560-4766

INSURANCE BROKERS

Tel.: 560-4490

Prevzamemo registracijo in knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorje in posameznikov (Income tax returns).

Rojak V. FERFOLJA Vam je vedno na razpolago.
E. WEINBERG
J. THAME

Zastopamo različne zavarovalnice — "Tariff Companies" in druge.

Nudimo življenska zavarovanja, bolezenska, proti nezgodam in nesrečam. Prav tako zavarujemo premičnine in nepremičnine kakor tudi "Workers Compensation, Public Risks, Superannuation" in druge.

Predno naredite odločilen korak v življenju, se posvetujte z nami. Majhna izguba časa Vam lahko prihrani veliko razočaranja in denarja!

INSTALATION SERVICE — REPAIR

HOME OIL HEATING

V poletnih mesecih je ekonomsko najprimernejši čas za ureditev zimskega ogrevanja vaših hiš in stanovanj. Prihranek je neverjeten, posebno še pri današnjem naraščanju cen.

Za podrobnosti telefonirajte na:

Stanko Fabjan

80-5733

104 Charles Str., — PUTNEY.

Obiščite domačo restavracijo

TRI ŠEŠIRA

363 South Terrace, BANKSTOWN.

Telefon: 709-1173

Izvrstna domača kuhinja in vsakovrstne alkoholne pijače.

VEČERNA GLASBA OD ČETRKA DO NEDELJE!

Vabita Vas nova lastnika — rojaka

Milan PIRC in Joža ŠIREC.

GORENJE — VELENJE

S.R. SLOVENIJA, JUGOSLAVIJA.

Rojaki Slovenci, člani narodov in narodnosti Jugoslavije!

Ko kupujete hladilnike in druge hišne in gospodinjske pripomočke, ne pozabite, da smo po številu majhni — po kakovosti pa veliki.

Zaupajte domačemu podjetju **G O R E N J E** z Velenja, katerega izdelki so danes poznani in cenjeni po vsem svetu; tudi v Avstraliji.

Izdelke **GORENJA** lahko kupite med drugim tudi pri:

NORMAN ROSS DISCOUNTS — NOCK & KIRBY — HOMECRAFTS NATIONWIDE STORES — WOOLWORTHS HOMEMAKERS STORES — FRISCO HOME FURNISHERS — GODFREYS ELECTRICAL APPLIANCES — JOHN FINN DISCOUNTS — DAVID JONES — COL. BUCHAN DISCOUNTS — DARIN LLOYD DISCOUNTS — GRACE BROS. — WALTONS in še mnoge druge trgovine širom Avstralije.

Če želite vedeti kaj več o naših izdelkih pišite (lahko tudi v slovenščini) na:

GORENJE INTERNATIONAL PTY. LTD.

P.O. Box 23, BALMAIN, N.S.W., 2041.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELIJO

EMIL KUKOVEC, predsednik

Triglav kluba in družina, v upanju, da se Vam bodo izpolnile novoletne želje in sanje.

GEORGE in AMALIJA ELŠNIK,

ki se v božični in novoletni dobi še posebej spominjata svojih prijateljev.

DANICA in LOJZE MOGE, manager

kluba Triglav, in se istočansko zahvaljuje vsem, ki so nesebično pomagali pri napredku in razvoju Triglava.

DRUŽINA FRANC KAVČIČ iz GUILDFORDA

želi vsem Slovincem "blage volje" božični mir in izpolnitev novoletnih sanj.

KARLO SAMSA z družino
Imejte se dobro!
Condel Park, 1975.

DRUŽINA IZIDORJA
KARBIČ
iz
INGLEBURN-a
se spominja tudi Vas.

TONČKA in JOŽA
VORŠIČ
voščita vsem prijateljem in
znancem, posebno vnukom
— vso srečo.

SONJA in VINCE
FRIŠČIČ
z družino
Vam želita vso
srečo v letu 1976.

ALOJZ PUKL z DRUŽINO
Poseben pozdrav prijatel-
jem in znancem v Avstraliji.

DRUŽINA F. FLISAR
iz Marrickville
se spominja vseh prijateljev.

"BLACK SWAN — Wes-
ley Arcade (210 Pitt St.)
Vas vabi na kavo in pome-
nek.

I. Flisar.

STANISLAV PETKOVŠEK,
tajnik kluba Triglav v Syd-
neyu. Vsem vse najboljše.

MARIJA in LOJZE KOŠOROK

posebej še sorodnikom v Avstraliji in doma, članom
Triglava in Planice v Wollongongu.

MILENA in FRED
MAVKO

in se še posebej spominja-
ta svojih prijateljev v Slo-
veniji.

JUSTI in ALBIN PORŠEK
iz Guildforda
voščita prijateljem in znan-
cem.

FANIKA in LOJZE GLO-
GOVŠEK iz St. Marysa z
željo, da bi se vsem izpolni-
le najsrečnejše želje.

DRUŽINA MIRKO
RITLOP
in se posebej spominja vseh
prijateljev tu in v domovini.

PETER KROPE z DRUŽINO
želi vsem dober napredek,
predvsem pa obilo zdravja.

VILI TAŠNER in DRUŽINA
bosta te dni v duhu z vsemi
znanci in prijatelji. Vso sre-
čo!

Družini
JOZE in JURI ČUJEŠ.
Naj Vam bo prihodnje leto
vsaj tako naklonjeno, kot je
bilo letosnje.

MARIJA in MILAN LIČAN
želita vsem številnim znan-
cem in prijateljem veliko
sreče.

MARIJA in STEFAN ŽEKŠ,
ki se posebej spominjata
prijateljev in vnukov.

NANDE ŽVAR

prijatelj avstralskih Sloven-
cev v domovini je umrl
23.11.75.

Naj počiva v miru!

UREDNIŠTVO

in VSE TRIGLAVSKE ORGANIZACIJE V SYDNEYU!
"Slovenstvo v Avstraliji je podobno vinski trti — negova-
ti ga moramo z ljubeznijo."

Uredništvo
SLOVENSkih RADIJSKIH
ODDAJ NA 2E A
SYDNEY

ZDRUŽENA JUGOSLOVANSKA IZVOZNA IN KREDITNA BANKA — BEOGRAD

SESTAVLJENA IZ:

JUGOSLOVANSKE IZVOZNE IN KREDITNE BANKE, BEOGRAD (EXPORT-BANKA)
KOMERCIJONALNO-INVESTICIJSKE BANKE, BOR IN KREDITNE
BANKE, SUBOTICA,

S PODRUŽNICAMI V:

Beogradu, Bajmoku, Baru, Boljevcu, Boru, Čačku, Cantaviru, Horgošu, Kanjiži, Kladovu, **Ko-
pru**, Knjaževcu, Kragujevcu, Kruševcu, Leskovcu, Majdanpeku, Milanovcu, Negotinu, Negotino
na Vardar, Pančevu, Salašu, Svetozarevu, Subotici, Tuzli in Zaječarju

TER KMALU V:

Skoplju, Strumici, Ohridu, Zagrebu, Osjeku, Banja Luki, Mostarju in Novem Sadu.

INOZEMSKA PREDSTAVNIŠTVA:

LONDON, FRANKFURT, DUNAJ, TRST in kmalu SYDNEY in MELBOURNE.

NAŠA BANKA VAM JE NA RAZPOLAGO V JUGOSLAVIJI IN V INOZEMSTVU:

- sprejema denarne vloge, vodi devizne račune in dinarsko varčevanje;
- urejuje plačilni promet doma in v inozemstvu (kreditna pisma, čeki itd.);
- vodi tekoče in žiro račune svojih strank.

NAŠA BANKA ODOBRAVA KREDITE ZA:

- nakup industrijskih strojev in blaga,
- nakup kmetijsko gospodarskih strojev,
- nakup najrazličnejših obrtnih strojev,
- nakup stanovanj,
- gradnjo trgovin, skladišč itd.,
- turistična potovanja in letni dopust,
- ter kredite za mnoge druge potrebe.

Banka odobrava kredite na osnovi terminskih vlog (denar mora ostati v banki vsaj do dobe, za katero je odobren kredit). Denar, ki je vložen kot osnova prošnji za odobritev kredita se obrestira do 8%, odobreni kredit pa nosi obrestno mero od 8% do 12%. Kredit je odobren na različne dobe vračanja; običajno med 10 meseci in 15 leti.

DEVIZNI RAČUNI:

Devizne vloge dobijo interes plačan v devizah in sicer 7,5% za navadne vloge in 9%, če so devize vložene vsaj za dobo od 1. do 2. let. Devize vložene za več kot 2 leti, prejmejo 10% obresti letno.

VSE VLOGE (dinarske in devizne) SO VEDNO NAVOLJO VLAGATELJEM. DEVIZNI RAČUN SE VODI V VALUTI, KI JO SAMI ODLOČIJO — TUDI V AVSTRALSKIH DOLARJIH. Za vse vloge jamči država **SFRJ**, a za tajnost vašega poslovanja in za hitro urejevanje naročil **EXPORT — BANKA**.

Poslužujte se ugodnosti naše banke, ki vam jih nodimo popolnoma brezplačno.

ZDRUŽENA JUGOSLOVANSKA IZVOZNA IN KREDITNA BANKA
BEOGRAD. MASARIKOVA 5., JUGOSLAVIJA

P.S.: Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na uredništvo "Triglava".

ADRIATIC

TRADE & TOURIST CENTRE

Mi smo najbolj razširjena in izkušena turistična agencija za Slovenske rojake in ostale Jugoslovane v Avstraliji. Najdete nas skoro v vseh zveznih deelah, žglavni urad pa imamo na novem naslovu:

155 YORK & MARKET STREET,
SYDNEY, N.S.W., 2000.

Telefonske številke: 29-5210 ali 29-5481. Govorite lahko v slovenščini.

Naše podjetje ima veliko podružnico v **Newtownu** (Sydney) na 347 King Street, telefon: 516-1558 ali 516-1563,

Cabramatti in drugih večjih predmestjih.

V glavnem mestu Avstralije v **Canberri** nas zastopa

EGON KATNIK

P.O. Box 564,

QUEANBEYAN, N.S.W., 2620.

Telefon: 88-2630.

Rojaki v Melbourne nas lahko dobijo v naši podružnici za Victorijo:

ADRIATIC TRADE & TOURIST CENTRE

177 Collins Str.,

Melbourne, Vic., 3000.

Telefon: 63-7441.

Trdnjava Kalemegdan nad Beogradom

ADRIATIC — urejuje vse, kar je v zvezi s potovanjem, pa naj bo to po Avstraliji, v domovino ali iz domovine, ali v katero koli deželo na svetu.

MI IMAMO AGENCIJO ZA: QANTAS — JAT — JAL — LUFTHANSA — AIR CANADA in vse druge večje in manjše letalske in plovne družbe. Naše podjetje je član mednarodne potovalne agencije I A T A .

YUGOSLAV AIRLINES

Najkrajša in najenostavnejša pot domov je z J.A.T.-om.

Letala jugoslovanske letalske družbe imajo direktno zvezo med Sydneyem in Beogradom. Odlet iz Sydneya vsak četrtek 4.15 h popoldne in vsako nedeljo ob istem času.

Vsa pojasnila lahko dobite pri vašem potniškem agentu ali pa pri pisarni

YUGOSLAV AIRLINES

88 Pitt Street, SYDNEY, telefoni: 221-2899, 232-3399.

Za rezervacije telefonirajte na: 221-2199.

V Sydneyu imamo svoj urad zadaj še na: 126 PHILIP STREET.

Pisarna je odprta od 9h zjutraj do 5.30 h popoldne, kakor tudi ob sobotah dopoldne med 9. in 12. uro.

Rojaki v Victoriji in Melbourne imajo na razpolago naše urade na

500 COLLINS STREET,

MELBOURNE — Telefon: 612-2256.

*Z JAT-om lahko letite v vse dele sveta, tudi v zgodovinsko mesto
DUBROVNIK na plavem Jadranu.*